

Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

**«Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ»**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ :
ΚΟΥΤΣΑΪΝΗ-ΚΟΥΚΙΑΪΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΕΠΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ :
Κος Δρ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΜΑΪΟΣ 2001

ΡΙΘΜΟΣ ΣΑΓΩΓΗΣ	6449
-------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	σελ: 3
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	σελ: 5
ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.....	σελ:10

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ:

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο:

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1.1 ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	σελ: 12
1.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ Ε.Ε ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΑΚΕ	σελ: 14
1.3 ΣΧΕΣΕΙΣ Ε.Ε. ΜΕ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΕΣ ΧΩΡΕΣ & ΕΔΑΦΗ	σελ: 15
1.4 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ & ΑΣΙΑ	σελ: 16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	σελ: 17
2.2 ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	σελ: 17
2.3 ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ	σελ: 18
2.4 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε. ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	σελ: 19
2.5 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	σελ: 20
2.6 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	σελ: 20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

3.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ GATT	σελ: 22
3.2 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	σελ: 23
3.3 ΔΥΤΙΚΟΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	σελ: 24
3.4 ΒΟΡΕΙΟΑΤΛΑΝΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ (ΝΑΤΟ)	σελ: 24
3.5 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ	σελ: 25
3.6 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	σελ: 25

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε. ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ.

4.1 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ	σελ: 27
4.1.1. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ PHARE	σελ: 27
4.1.2 ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	σελ: 29
4.1.3 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε. ΜΕ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΚΑΕ	σελ: 29
4.2 ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ	σελ: 30
4.3 ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΚΡΑΤΗ	σελ: 30
4.3.1 ΜΑΛΤΑ	σελ: 31
4.3.2 ΚΥΠΡΟΣ	σελ: 32

4.3.3 ΤΟΥΡΚΙΑ	σελ: 32
4.4.4 ΙΣΡΑΗΛ	σελ: 33
4.5 ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	σελ: 34
4.6 ΑΣΙΑ	σελ: 35
4.6.1 ΙΝΔΙΑ	σελ: 35
4.6.2 ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΡΑΤΩΝ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΣΙΑΣ	σελ: 36
4.6.3 ΚΟΡΕΑ	σελ: 37
4.6.4 ΚΙΝΑ	σελ: 37
4.6.5 ΙΑΠΩΝΙΑ	σελ: 39
4.7 ΩΚΕΑΝΙΑ	σελ: 39
4.8 ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ	σελ: 40
4.9 ΚΑΝΑΔΑΣ	σελ: 41
4.10 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ	σελ: 42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο	
ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	
5.1 Η ΠΡΩΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	σελ: 44
5.2 Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	σελ: 45
5.3 Η ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ.....	σελ: 46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο	
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ	
6.1 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ.....	σελ: 48
6.2 ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΚΑΕ.....	σελ: 49
6.3 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ Ε.Ε.	σελ: 51
6.4 Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε. ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σελ: 53
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΕΠΙΛΟΓΟΣ	σελ: 56
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	σελ: 58
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ: 60

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Μετά το τέλος του β' παγκοσμίου πολέμου κατέστη σαφές ότι η ύπαρξη μικρών κρατών θα είχε σαν αποτέλεσμα την εξουθένωσή τους όχι μόνο από οικονομική αλλά και από πολιτική άποψη. Επομένως ήταν επιτακτική ανάγκη η δημιουργία μιας ένωσης των κρατών της Ευρώπης για την αντιμετώπιση της νέας πραγματικότητας.

Κάτω από αυτές λοιπόν τις συνθήκες, στις 9 Μαΐου του 1950 ο Γάλλος Υπουργός Εξωτερικών SHUMAN προτείνει την δημιουργία της ΕΚΑΧ, Ευρωπαϊκή Ένωση Άνθρακα και Χάλυβα, μεταξύ έξι δυτικοευρωπαϊκών χωρών: Γαλλίας, Δυτικής Γερμανίας, Ιταλίας, Ολλανδίας, Βελγίου και Λουξεμβούργου.

Καταστατικός στόχος της ΕΚΑΧ ήταν η κατάργηση ανάμεσα στα κράτη-μέλη των περιορισμών στο εμπόριο των προϊόντων Άνθρακα και Χάλυβα και η δημιουργία μιας κοινής αγοράς.

Το Μάρτιο του 1957 ιδρύονται δύο νέοι θεσμοί: η ΕΚΑΕ, Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας ή Ευρατόμ και η ΕΟΚ Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, οι οποίοι σκοπό έχουν να επεκτείνουν την δράση των κρατών-μελών τους και σε άλλες χώρες, σε όλους τους τομείς: κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό και σε πολιτιστικό ακόμη επίπεδο.

Με τη πάροδο των χρόνων οι τρεις αυτοί ξεχωριστοί θεσμοί, ενώνονται και συνοψίζονται στην έννοια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ), σήμερα πια Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναπτύξει τις δραστηριότητές της στη γεωργία, την αλιεία, το εμπόριο, το περιβάλλον, τη παιδεία και όπως θα δούμε παρακάτω σκοπό έχει την ανάπτυξη, την οικονομική ευημερία των κρατών-μελών της και όχι μόνο, τη περιβαλλοντική προστασία, την ανάπτυξη της βιομηχανίας, τη διατήρηση της ειρήνης, της ιδεολογίας και της κουλτούρας των χωρών των οποίων συνδέονται μαζί της.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων έχει ιδρύσει μια σειρά από θεσμοθετημένα όργανα και πολιτικές που την βοηθάνε στο έργο της. Γι' αυτό σημαντικό είναι ν' αναφέρουμε τα κύρια όργανα της Ε.Ε. τα οποία κατευθύνουν το έργο αυτό της ενοποίησης και τα οποία θα συναντήσουμε παρακάτω. Είναι η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, όπου έχει αναλάβει το εκτελεστικό κομμάτι της εξουσίας, το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ των ΥΠΟΥΡΓΩΝ, είναι νομοθετικό όργανο και θεσπίζει νόμους και κανόνες, συντάσσει συμφωνίες και λαμβάνει σημαντικές αποφάσεις.

Στη συνέχεια έχουμε το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, επίσης νομοθετικό κοινοτικό όργανο, αρμοδιότητα του οποίου είναι να επιβλέπει και να ελέγχει το έργο και τις πράξεις των άλλων οργάνων και τέλος το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, όργανο δικαστικής εξουσίας το οποίο διεκπεραιώνει τυχόν διαφορές και υποθέσεις που προκύπτουν από τις σχέσεις μεταξύ κρατών-μελών της Κοινότητας, ιδιωτών, κοινοτικών οργάνων κ.τ.λ.

Σκόπιμο είναι ν' αναφέρουμε ότι οι εξωτερικές σχέσεις της κοινότητας με τρίτες χώρες (χώρες εκτός Ε.Ε.), που είναι και το κύριο μέρος της εργασίας αυτής, τις περισσότερες φορές συνδέονται με τις εμπορικές και γενικότερα οικονομικές σχέσεις που συνάπτονται μεταξύ τους. Για το λόγο αυτό θα αναφερθούμε περιληπτικά και στη στρατηγική της Ε.Ε. που εφαρμόζει στο εμπόριο και την οικονομία των χωρών αυτών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει διπλωματικές σχέσεις με 157 κράτη, τα οποία διατηρούν αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες. Οι χώρες που θα εξετάσουμε παρακάτω είναι κυρίως οι χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής, του Ειρηνικού (ΑΚΕ), οι Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ), Λατινική Αμερική, Ασία, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (ΚΑΕ).

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗΣ

- ◆ **1950 : 9 ΜΑΪΟΥ** ο Robert Schuman, Υπουργός εξωτερικών της Γαλλίας προτείνει την από κοινού εκμετάλλευση των πόρων άνθρακα και χάλυβα μεταξύ Γαλλίας, Δυτικής Γερμανίας, Ιταλίας, Ολλανδίας, Βελγίου και Λουξεμβούργου.
- ◆ **1951 : 18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ** Υπογράφηκε στο Παρίσι η Συνθήκη της ΕΚΑΧ.
- ◆ **1952 : 27 ΜΑΪΟΥ** στο Παρίσι δημιουργείται η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άμυνας (ΕΚΑ).
- ◆ **1954 : 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** η Γαλλική Εθνοσυνέλευση απορρίπτει την Συνθήκη περί ιδρύσεως της ΕΚΑ.
20 και 23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ δημιουργούνται οι Συμφωνίες του Παρισιού μετά τη Διάσκεψη του Λονδίνου όπου καθορίζουν τρόπους διεύρυνσης του Συμφώνου Βρυξελλών που καθίσταται η Ένωση Δυτικής Ευρώπης (ΕΔΕ).
- ◆ **1955 : 1 και 2 ΙΟΥΝΙΟΥ** οι Υπουργοί εξωτερικών των έξι προτείνουν την επέκταση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης σε ολόκληρο τον τομέα της οικονομίας.
- ◆ **1957 : 25 ΜΑΪΟΥ** υπογράφεται στην Ρώμη η Συνθήκη ίδρυσης της ΕΟΚ και Ευρατόμ.
- ◆ **1958 : 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** έναρξη της Συνθήκης της Ρώμης και εγκατάσταση στις Βρυξέλλες των Επιτροπών της ΕΟΚ και της Ευρατόμ.
- ◆ **1960 : 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** υπογράφεται η Σύμβαση της Στοκχόλμης και δημιουργείται η Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ).
- ◆ **1962 : 30 ΙΟΥΛΙΟΥ** έναρξη μιας Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ)

- ◆ **1963 : 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** ο στρατηγός De Gaulle αναγγέλλει ότι η Γαλλία θα ασκήσει το δικαίωμα αρνησικυρίας για είσοδο του Ηνωμένου Βασιλείου στην ΕΟΚ.
20 ΙΟΥΛΙΟΥ υπογράφεται στη Γιαουτέ σύμβαση συνεργασίας μεταξύ ΕΟΚ και δεκαοκτώ αφρικανικών χωρών.
- ◆ **1965 : 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ** υπογραφή Συνθήκης για συγχώνευση των εκτελεστικών οργάνων των τριών Κοινοτήτων και σύσταση Ενιαίου Συμβουλίου και Ενιαίας Επιτροπής. Τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιουλίου του 1967.
- ◆ **1968 : 1 ΙΟΥΛΙΟΥ** κατάργηση των τελευταίων δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα και θέσπιση Κοινού Τελωνειακού Δασμολογίου (ΚΤΔ).
- ◆ **1969 : 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ** Σύνοδος κορυφής της Χάγης. Εκδίδονται οι οριστικοί γεωργικοί κανονισμοί της ΕΟΚ.
- ◆ **1970: 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ** υπογράφεται στο Λουξεμβούργο η Συνθήκη για χρηματοδότηση κοινοτήτων από ίδιους πόρους και επέκταση των εξουσιών ελέγχου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
30 ΙΟΥΝΙΟΥ έναρξη στο Λουξεμβούργο διαπραγματεύσεων με Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Νορβηγία.
- ◆ **1972 : 22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** υπογραφή στις Βρυξέλλες των Συνθηκών προσχώρησης Δανίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ιρλανδίας, Νορβηγίας στην ΕΟΚ.
- ◆ **1973 : 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** προσχώρηση Δανίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ιρλανδίας στην ΕΟΚ (αρνητικό δημοψήφισμα στη Νορβηγία).
- ◆ **1975 : 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ** υπογράφεται στη Λομέ η πρώτη Συνθήκη (I) μεταξύ της Κοινότητας και σαράντα έξι κρατών της ΑΚΕ.

- ◆ **1978 : 6 και 7 ΙΟΥΛΙΟΥ** Σύνοδος Κορυφής της Βρέμης.
Δημιουργείται το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα (**ΕΝΣ**).

- ◆ **1979 : 13 ΜΑΡΤΙΟΥ** έναρξη της λειτουργίας του ΕΝΣ.
28 ΜΑΪΟΥ υπογραφή Πράξης προσχώρησης της Ελλάδας
στη Κοινότητα.
31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ υπογράφεται η δεύτερη Συνθήκη της
Λομέ (II) μεταξύ της Κοινότητας και σαράντα οκτώ κρατών της
ΑΚΕ.

- ◆ **1981 : 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** προσχώρηση της Ελλάδας στην ΕΟΚ.

- ◆ **1984 : 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ** υπογράφεται στο Τόγκο η τρίτη Συνθήκη
της Λομέ (III) μεταξύ της ΕΟΚ και εξήντα έξι κρατών της ΑΚΕ.

- ◆ **1985 : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ** ο Jacques Delors διορίζεται πρόεδρος της
Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
2 και 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ συνέρχεται Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο
Λουξεμβούργο. Οι δέκα της Κοινότητας συμφωνούν για αναθεώρηση
της Συνθήκης της Ρώμης και συνέχιση της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη.

- ◆ **1986 : 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** προσχώρηση Ισπανίας και Πορτογαλίας στη
Κοινότητα.
17 και 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ υπογραφή στο Λουξεμβούργο και
στη Χάγη η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη.

- ◆ **1987 : 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ** υποψηφιότητα Τουρκίας στην ΕΟΚ.
1 ΙΟΥΛΙΟΥ έναρξη ισχύος της Ε.Ε.Π.
27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ εκδίδεται στη Χάγη από τη
Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση κοινό πρόγραμμα για ασφάλεια.

- ◆ **1989 : 17 ΙΟΥΛΙΟΥ** αίτηση προσχώρησης της Αυστρίας στην
Κοινότητα.
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ υπογραφή της τέταρτης Συνθήκης της
Λομέ (IV) με κράτη της ΑΚΕ.

- ◆ **1990 : 29 ΜΑΪΟΥ** υπογραφή Συμφωνιών περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ).
19 ΙΟΥΝΙΟΥ υπογραφή Συμφωνίας Shengen.
4 και 6 ΙΟΥΛΙΟΥ αιτήσεις προσχώρησης της Μάλτας και της Κύπρου στην ΕΟΚ.
3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Γερμανική Ενοποίηση.

- ◆ **1991 : 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** αίτηση προσχώρησης της Σουηδίας στη Κοινότητα.
21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ συμφωνία δημιουργίας Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).
9 και 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ συνέρχεται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Μάαστριχτ.

- ◆ **1992 : 7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ** υπογράφεται η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο Μάαστριχτ
18 ΜΑΡΤΙΟΥ αίτηση προσχώρησης Φιλανδίας στην ΕΟΚ.
25 ΜΑΡΤΙΟΥ αίτηση προσχώρησης της Νορβηγίας στην ΕΟΚ.

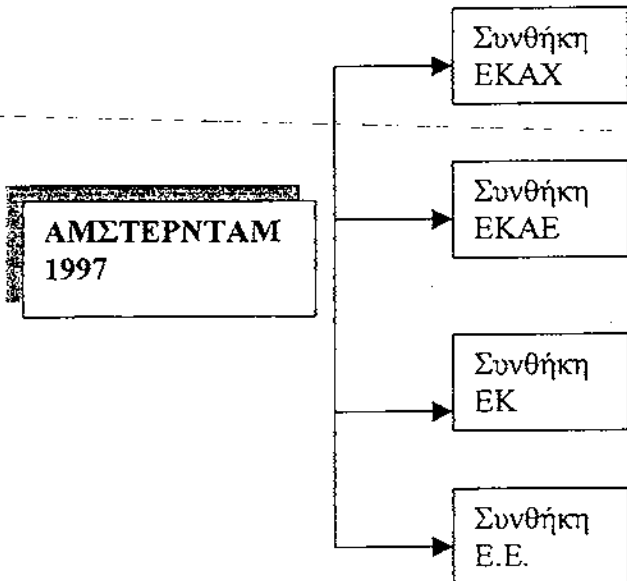
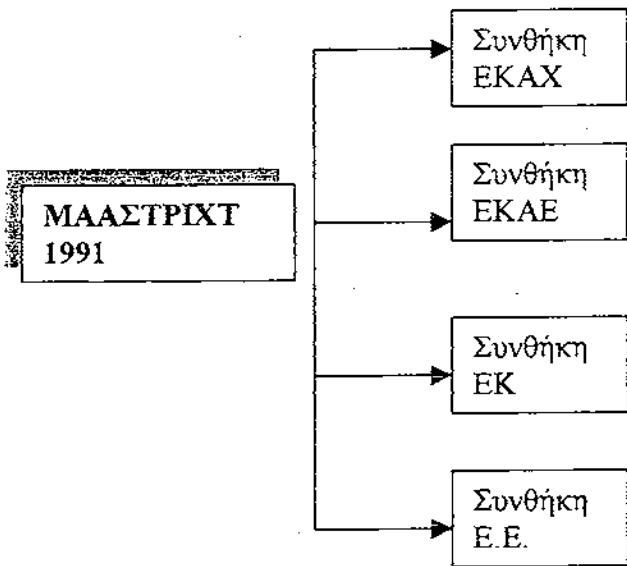
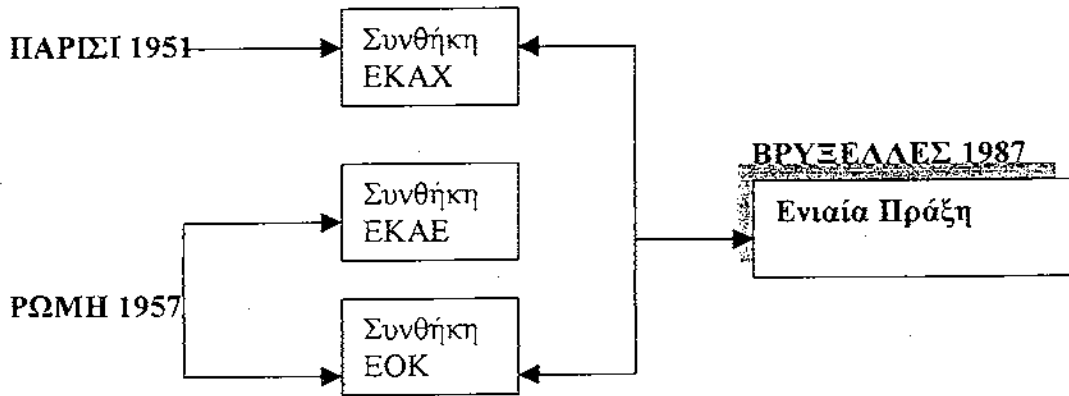
- ◆ **1993 : 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ** έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

- ◆ **1994 : 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ** αίτηση προσχώρησης της Ουγγαρίας στη Κοινότητα.
8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ αίτηση προσχώρησης της Πολωνίας στη Κοινότητα.
15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ υπογραφή τελικής πράξης των διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης στο Μαρακές.
9 και 12 ΙΟΥΝΙΟΥ δημοψήφισμα της Συνθήκης και έγκριση της αίτησης προσχώρησης της Αυστρίας στη Κοινότητα.
24 και 25 ΙΟΥΝΙΟΥ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Κέρκυρα.
 Προσχώρηση Αυστρίας, Φιλανδίας, Νορβηγίας, Σουηδίας.
16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ έγκριση με δημοψήφισμα της Συνθήκης και προσχώρηση Φιλανδίας στην ΕΟΚ.
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ προσχώρηση Σουηδίας στην ΕΟΚ.
27 και 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ απόρριψη με δημοψήφισμα της Συνθήκης της Νορβηγίας.
9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Έσσεν.

- ◆ **1995 : 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** προσχώρηση Αυστρίας, Φιλανδίας, Σουηδίας.
23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ανάληψη καθηκόντων υπό την προεδρία του Jacques Santer

- ◆ **1995-2000 : 26 ΜΑΡΤΙΟΥ** έναρξη ισχύος της Σύμβασης SCHENGEN.
12 ΙΟΥΝΙΟΥ Ευρωπαϊκή Συμφωνία με Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία.
26 και 27 ΙΟΥΝΙΟΥ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις Κάννες.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ :
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1.1 ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Από την 1^η Ιανουαρίου του 1970, τα κράτη-μέλη της ΕΟΚ ολοκλήρωσαν την εφαρμογή μιας κοινής εμπορικής πολιτικής. Σημαντικός παράγοντας της κοινοτικής αυτής πολιτικής και κύριος άξονάς της είναι το Κοινό Τελωνειακό Δασμολόγιο (ΚΤΔ).

Μια σειρά από συμφωνίες, συνθήκες και προγράμματα όπως η συνθήκη της GATT, το ΣΓΠ (Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων), ο ΠΟΕ (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου), οδηγούν προς αυτή τη κατεύθυνση : την ανάπτυξη του εμπορίου και τη μείωση ή και την κατάργηση ακόμη των δασμών που χαρακτηρίζουν τις εξαγωγές και τις εισαγωγές της κάθε χώρας.

Για τη διασφάλιση των συμφερόντων εμπορικού χαρακτήρα, η κοινότητα εφαρμόζει κάποια μέτρα για την αντιμετώπιση προβλημάτων που κατά καιρούς παρουσιάζονται, καθώς αυτή αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους εμπορικούς παράγοντες στην παγκόσμια αγορά μαζί με τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνει η κοινότητα είναι η μέθοδος ντάμπινγκ και αντιντάμπινγκ. Δηλαδή όταν η τιμή ενός προϊόντος είναι μικρότερη από τη τιμή ενός ομοειδούς προϊόντος, η κοινότητα παίρνει μέτρα εμπορικής άμυνας, μέσα στα οποία περιλαμβάνεται η επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ.

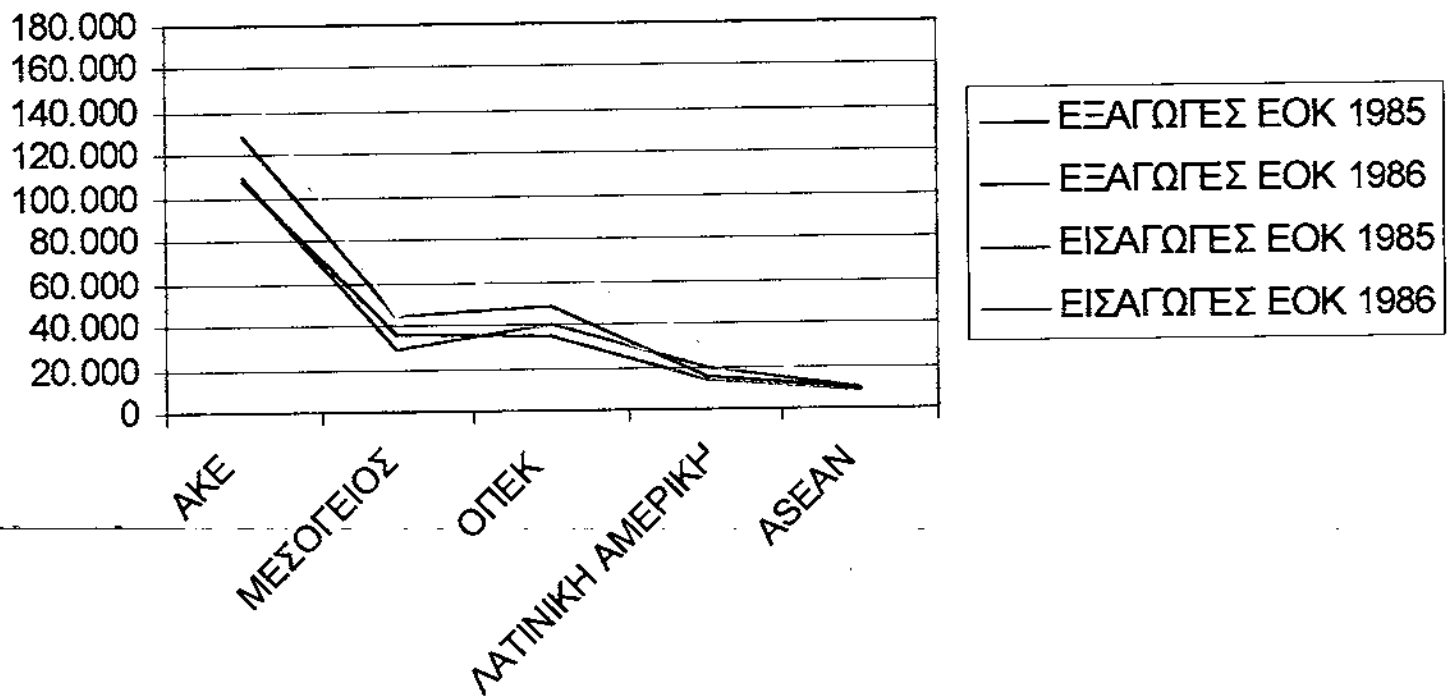
Επίσης αν ένα προϊόν εισάγεται στην ευρωπαϊκή αγορά, σε ποσότητες αυξημένες τόσο ώστε να προκαλείται ζημιά στους κοινοτικούς παραγωγούς, τότε η κοινότητα μπορεί να πάρει μέτρα, όπως είναι να περιορίσει τη διάρκεια ισχύος εισαγωγής ή ακόμη και να τροποποιήσει τους κανόνες εισαγωγής για το συγκεκριμένο προϊόν. Με ανάλογες μεθόδους, η κοινότητα έχει υποχρέωση να προασπίσει τα συμφέροντα των κρατών-μελών της, αποκαθιστώντας κάθε φορά την ισορροπία μέσα στην κοινοτική αγορά.

Μέσα στα πλαίσια της εμπορικής πολιτικής, συμπεριλαμβάνονται οι επιδοτήσεις που χορηγεί η Ε.Ε. σε χώρες με τις οποίες διατηρεί εμπορικούς δεσμούς καθώς και χρηματοοικονομική ενίσχυση και βοήθεια. Στην συνέχεια βλέπουμε πιο συγκεκριμένα την πολιτική που ακολουθεί στο τομέα αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο παρακάτω πίνακα μπορούμε να δούμε τις εμπορικές συναλλαγές της ΕΟΚ, με τις χώρες που συνδέεται κατά τα έτη 1985 και 1986.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ (σε εκατομμύρια ECU)

	ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΟΚ		ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΟΚ	
	1985	1986	1985	1986
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ				
ΑΚΕ	128.913	107.602	155.945	108.728
ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ	44.117	36.326	44.278	29.362
ΟΠΕΚ	48.598	35.303	72.203	39.524
ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ	14.630	13.830	29.882	20.046
ΑΣΕΑΝ	9.916	8.217	10.377	9.108

1.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ Ε.Ε.-ΑΚΕ

Στις 28 Φεβρουαρίου του 1975 υπογράφηκε στη Λομέ σύμβαση μεταξύ των εννέα χωρών της ΕΟΚ και 46 χωρών της ΑΚΕ. Αυτή η σύμβαση που ολοκληρώθηκε σε τέσσερα μέρη ήταν η έναρξη μιας πολιτικής ανάπτυξης των χωρών αυτών.

Το περιεχόμενο της σύμβασης αυτής αποσκοπούσε στην ελεύθερη πρόσβαση στην κοινοτική αγορά των προϊόντων της ΑΚΕ, σταθεροποίηση των εσόδων των εξαγωγών της, μέτρα προστασίας περιβάλλοντος, βελτίωση χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεργασίας.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών λοιπόν, η Ε.Ε προχώρησε και έθεσε σε ισχύ κάποιες στρατηγικές και πολιτικές οι οποίες αναφέρονται παρακάτω. Για πρώτη φορά βιομηχανικά και γεωργικά προϊόντα εισέρχονται στην κοινοτική αγορά χωρίς τελωνειακούς δασμούς και χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς. Βασική πολιτική της κοινότητας είναι η σταθεροποίηση των εσόδων των χωρών της ΑΚΕ από τις εξαγωγές. Αυτό είναι το περίφημο σύστημα **STABEX** το οποίο λειτουργεί ως εξής : υπάρχει ένα επίπεδο αναφοράς το οποίο νοείται ως σημείο εκκίνησης και το οποίο διαμορφώνεται από το μέσο όρο των εξαγωγών των τεσσάρων προηγούμενων ετών. Όταν λοιπόν η αξία των εξαγωγών προς τη κοινότητα, ενός προϊόντος μιας χώρας της ΑΚΕ μειώνεται περισσότερο από 6%, τότε εφαρμόζονται σταθεροποιητικές μέθοδοι για να διορθωθεί η μείωση των εσόδων. Η Επιτροπή είναι αυτή που αναλαμβάνει και διαχειρίζεται την παραπάνω διαδικασία.

Επιπλέον μέσα σ' όλη αυτή τη προσπάθεια της κοινότητας για εξυγίανση και ανάπτυξη των χωρών της ΑΚΕ εφαρμόζεται ένα σύστημα χρηματοδότησης για τα μεταλλευτικά προϊόντα το λεγόμενο **SYSMIN**. Σύμφωνα μ' αυτό το ειδικό σύστημα χρηματοδότησης, μια χώρα της ΑΚΕ μπορεί να παρουσιάσει μια αίτηση στην επιτροπή για ενίσχυση της χρηματοδότησης για σχέδια που αποσκοπούν στην αποκατάσταση ή τη διατήρηση της παραγωγής όταν ένα μέταλλευμα αντιπροσωπεύει το 15% των συνολικών της εξαγωγών και αν η δυναμικότητα της παραγωγής ή εξαγωγής προς την Ε.Ε. μειωθεί περισσότερο από 10%. Βλέπουμε ότι αυτή η διαδικασία είναι αντίστοιχη προς το σύστημα **STABEX** η οποία εφαρμόζεται και λειτουργεί για τα γεωργικά προϊόντα.

Είναι λογικό ότι αυτά τα συστήματα χρηματοδότησης ενισχύουν τόσο την ανάπτυξη των ΑΚΕ, όσο συμφέροντα είναι και για την κοινότητα γιατί είναι σημαντικός ο εφοδιασμός της σε πρώτες ύλες.

Βέβαια υπάρχουν πολλά βασικά προβλήματα τα οποία κωλυσιεργούν την επιτυχή λειτουργία και απόδοση των παραπάνω στρατηγικών όπως είναι στο τομέα της εκβιομηχάνισης:

α) η ανεπαρκής αποδοτικότητα των επενδύσεων λόγω απουσίας εξωτερικών οικονομιών, υποδομών, εξειδικευμένης εργατικής δύναμης και

β) η ανεπαρκής ασφάλεια των ξένων επενδύσεων λόγω κινδύνου απαλλοτριώσεων ή εθνικοποιήσεων.

Παράλληλα το ΕΤΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης) ενισχύει οικονομικά τα κράτη της ΑΚΕ τα οποία δέχονται πρόσφυγες ή παλιννοστούντες για να καλύψει τις ανάγκες και να επιτρέψει την πραγματοποίηση μακροπρόθεσμων σχεδίων για την αφομοίωση των πληθυσμών αυτών.

Επίσης η κοινότητα στις χώρες αυτές εφαρμόζει σε μεγάλο βαθμό την πολιτική της περιφερειακής συνεργασίας την οποία θα εξετάσουμε παρακάτω αναλυτικά. Πάντως ίείναι φανερό ότι όλες οι πολιτικές και στρατηγικές που ακολουθεί η Ε.Ε. στις χώρες της ΑΚΕ συγκλίνουν στα εξής : οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, καταπολέμηση της φτώχειας, ένταξη στην παγκόσμια οικονομία, παγίωση και ανάπτυξη της Δημοκρατίας.

1.3 ΣΧΕΣΕΙΣ Ε.Ε – ΥΧΕ (Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη)

Ανάλογη πολιτική και στρατηγική ακολουθεί η Ε.Ε. και για τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη. Τα περισσότερα κράτη της ΥΧΕ έγιναν ανεξάρτητα και προστέθηκαν στα κράτη της ΑΚΕ. Επομένως και τα κράτη αυτά συνδέονται με την Ε.Ε. με τη συνθήκη της Λομέ και τις ισχύουσες διατάξεις.

Έτσι λοιπόν και σ' αυτή την περίπτωση σκοπός της συνδεσης είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και η δημιουργία στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της κοινότητας.

Τα πεδία εφαρμογής-συνεργασίας εντοπίζονται στην γεωργία, αλιεία, βιομηχανία, μεταλλεύματα, επικοινωνίες, περιφερειακή συνεργασία και εφαρμογή συστημάτων **STABEX** και **SYSMIN**.

1.4 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ – ΑΣΙΑ

Το 1976 εφαρμόζεται ένα πρόγραμμα χρηματοοικονομικής και τεχνικής ενίσχυσης για τις υπό ανάπτυξη χώρες της Λατινικής Αμερικής και Ασίας.

Οι σχέσεις της Ε.Ε. με τις χώρες αυτές δεν είναι τόσο στενές όσο με τις χώρες της ΑΚΕ. Ο σημαντικός οικονομικός παράγοντας των χωρών αυτών, δηλαδή οι εξαγωγές εφαρμόζονται στα πλαίσια του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ), πράγμα που σημαίνει ότι δεν υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση των προϊόντων στην κοινοτική αγορά, παρά μόνο τελωνειακές εκπτώσεις.

Η οικονομική βοήθεια εξαρτάται από τα κονδύλια του κοινοτικού προϋπολογισμού, εγκρίνεται κάθε χρόνο από τις αρχές του προϋπολογισμού και οι επιδοτήσεις πηγαίνουν είτε κατευθείαν στα ενδιαφερόμενα κράτη ή σε περιφερειακές οργανώσεις.

Από το 1988 η ενίσχυση για τα κράτη αυτά κατανέμεται ως εξής : 35% για την Λατινική Αμερική και 65% για την Ασία. Άλλο κοινοτικό πρόγραμμα παρέχει συνδρομή σε πρόσφυγες, ανάλογο με εκείνο που εφαρμόζει στις χώρες της ΑΚΕ.

Για την οικονομική ενίσχυση και ανάπτυξη των χωρών αυτών η Ε.Ε. ίδρυσε και έβαλε σε λειτουργία το χρηματοοικονομικό μέσο **ECIP** το οποίο κινείται στα εξής πλαίσια : στόχο έχει την δημιουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων. Έτσι προσφέρει το καθορισμό σχεδίου και εταίρων, διεκπεραίωση μελετών, χρηματοδότηση κεφαλαίων, κατάρτιση διευθυνόντων, συνδρομή στη διαχείριση κεφαλαίων.

Έτσι βλέπουμε τη βοήθεια της Ε.Ε. για την ανάπτυξη, την εκπαίδευση και τη δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την ευημερία των χωρών αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο : ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι εξωτερικές σχέσεις της κοινότητας έχουν τεράστια σημασία για τη δράση της και συνδέονται άρρηκτα με την κοινή εμπορική πολιτική και με τη πολιτική ενίσχυσης στην ανάπτυξη. Η ευρωπαϊκή πολιτική συνεργασία είναι αυτή που συντονίζει τη δράση και το έργο της Ένωσης γιατί μέσο αυτής της διαδικασίας τα κράτη- μέλη συντονίζονται, παίρνουν κοινές θέσεις ως προς τα διεθνή θέματα επικαιρότητας και χαράζουν κοινή πολιτική.

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (Ε.Ε.Π) που άρχισε να ισχύει την 1^η Ιουλίου του 1987, καθιέρωσε ένα νομικό πλαίσιο στην ευρωπαϊκή συνεργασία. Υποχρεώνει τα κράτη- μέλη της ένωσης να ενημερώνονται και να διαβουλεύονται μεταξύ τους έτσι ώστε η συνδυασμένη επιρροή τους να έχει απήχηση και αποτέλεσμα.

2.2 ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΚΕΠΠΑ)

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζει μια Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας, τη λεγόμενη ΚΕΠΠΑ. Στόχοι της ΚΕΠΠΑ είναι η διαφύλαξη των κοινών αξιών, των θεμελιωδών συμφερόντων, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της Ένωσης. Ενίσχυση της ασφάλειας, η διατήρηση ειρήνης, η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ελευθεριών.

Η δράση της Ένωσης προς αυτές τις οδούς φαίνεται από το έργο της, από τον τρόπο με τον οποίο επεμβαίνει σε άλλες χώρες, καθώς και με τις διπλωματικές και προξενικές αποστολές των κρατών- μελών της και τις αντιπροσωπείες της Επιτροπής που υπάρχουν σε τρίτες χώρες. Το συμβούλιο είναι το όργανο εκείνο που λαμβάνει τις απαραίτητες αποφάσεις για το καθορισμό και την εφαρμογή της ΚΕΠΠΑ.

Είναι λογικό ότι το έργο της Ε.Ε. πολλές φορές εμπλέκεται και συμβαδίζει με τη δράση διεθνών οργανισμών, για το λόγο αυτό τα κράτη- μέλη πρέπει να συμβαδίζουν με τις αρχές και τις αποφάσεις των οργανισμών αυτών.

Ο Υπατος εκπρόσωπος της ΚΕΠΠΑ είναι ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου. Αυτός επικουρεί το Συμβούλιο, συμβάλλει στη διατύπωση, προπαρασκευή και την εφαρμογή αποφάσεων πολιτικής. Όπως κάθε όργανο που επιτελεί ένα έργο έτσι και εδώ όλη αυτή η πολιτική πρέπει να ελέγχεται και να αξιολογείται. Ιδρύεται λοιπόν μια Μονάδα Σχεδιασμού

Πολιτικής και Έγκαιρης Προειδοποίησης υπό την ευθύνη του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου, του προσωπικού από τη Γενική Γραμματεία, τα κράτη- μέλη, την Επιτροπή και τη Δ.Ε.Ε.

Οι αρμοδιότητες της μονάδας αυτής είναι: παρακολούθηση των εξελίξεων σ' ότι αφορά την ΚΕΠΠΑ, αξιολόγηση συμφερόντων της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, έγκαιρη προειδοποίηση σ' ότι αφορά την ΚΕΠΠΑ, κατάρτιση εγγράφων για εναλλακτικές πολιτικές. Η προεδρία εκπροσωπεί την Ένωση στα θέματα που υπάγονται στην ΚΕΠΠΑ και εκφράζει τη θέση της Ένωσης στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις.

Οι στόχοι της Πολιτικής Ασφαλείας καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 1993. Έτσι λοιπόν η Πολιτική της Ασφάλειας αποβλέπει στη μείωση των κινδύνων και των παραγόντων εκείνων που μπορούν να θίξουν την εδαφική ακεραιότητα και τη πολιτική ανεξαρτησίας της Ένωσης, τον δημοκρατικό τους χαρακτήρα καθώς και τη σταθερότητα των γειτονικών τους περιοχών.

2.3 ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ (ΣΓΠ)

Το Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων υιοθετήθηκε από την ΕΟΚ την 1^η Ιουλίου του 1971. Πρόκειται για ένα οικονομικό μέσο το οποίο εφαρμόζει η Κοινότητα στη πολιτική της συνεργασίας της με άλλες χώρες όπως για παράδειγμα στη Λατινική Αμερική γι' αυτό θεωρούμε σκόπιμο να το αναλύσουμε.

Το ΣΓΠ συντελεί στη διεύρυνση και το άνοιγμα των αγορών γιατί προσφέρει τελωνειακές εκπτώσεις κυρίως στα κατεργασμένα προϊόντα και σε ορισμένες κατηγορίες γεωργικών προϊόντων. Οι εισαγωγές στη Κοινότητα των βιομηχανικών κυρίως προϊόντων, γίνονται αρχικά χωρίς τελωνειακούς δασμούς, μέσα σε ορισμένα όρια, τις ονομαζόμενες ποσοτώσεις. Οι ποσοτώσεις αυτές είναι τόσο χαμηλότερες, όσο πιο ευαίσθητα είναι τα προϊόντα αυτά π.χ. τα κλωστοϋφαντουργικά.

Οι δασμολογικές προτιμήσεις που παρέχονται μέσω του συστήματος αυτού είναι γενικευμένες, τις παρέχουν όλες οι βιομηχανικές χώρες, χωρίς διακρίσεις, αφορούν όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες, αυτόνομες, παραχωρούνται χωρίς ιδιαίτερες διαπραγματεύσεις και χωρίς αμοιβαία πλεονεκτήματα.

Το Συμβούλιο των Υπουργών έκρινε αναγκαίο να θεσπίσει κάποια μέτρα ώστε να είναι δυνατή η πιστοποίηση προέλευσης των εμπορευμάτων. Έτσι λοιπόν η έκδοση του πιστοποιητικού προέλευσης του προϊόντος αποτελεί το κυριότερο μέτρο προστασίας του συστήματος. Με την έκδοση του παραπάνω πιστοποιητικού αποφεύγεται η εκμετάλλευση των δασμολογικών προτιμήσεων από τρίτες χώρες, μέσω των εξαγωγών τους, οι οποίες δεν ανήκουν στο ΣΓΠ. Το ΣΓΠ αναθεωρήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες που προέκυψαν από τις νέες συνθήκες του Παγκόσμιου Εμπορίου καθώς και για να δώσει έναυσμα και ερέθισμα στις εντασσόμενες στο σύστημα χώρες, να βελτιώσουν τον εργασιακό και περιβαλλοντικό τομέα τους.

2.4 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ.

Μέσα στα πλαίσια της εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε. υπάγονται και οι συμφωνίες που συνάπτει κάθε φορά με τρίτες χώρες, οι οποίες άλλοτε είναι προτιμησιακού χαρακτήρα και άλλοτε όχι.

Οι συμφωνίες αυτές προσαρμόζονται κάθε φορά στις ανάγκες και στην υπάρχουσα κοινωνικο-οικονομική κατάσταση της ενδιαφερόμενης χώρας, έχοντας όμως πάντα σαν κύριο άξονα τις ίδιες αρχές και αξίες που είναι η ανάπτυξη του εμπορίου, βελτίωση οικονομικών και τεχνικών συνθηκών, ανάπτυξη βιοτικού επιπέδου και άλλα.

Πρόκειται για συμφωνίες που έχουν τη μορφή προγράμματος. Έχουν πολυδιάστατο χαρακτήρα αφού ασχολούνται με όλα τα θέματα εκείνα τα οποία χαρακτηρίζουν μια χώρα (γεωργία, εμπόριο, παιδεία, οικονομία). Οι διατάξεις που διέπουν τις συμφωνίες, μπορούν να αναπροσαρμόζονται και να αναθεωρούνται σε διάφορες συσκέψεις για να είναι πάντα εφαρμόσιμες και να συμβαδίζουν με τις ανάγκες της υπάρχουσας πραγματικότητας.

Είναι αυτονόητο, ότι για να διευκολυνθεί το έργο που παράγουν οι συμφωνίες αυτές, κυρίως της οικονομικής αναδιάρθρωσης, θεσπίζονται και τα ανάλογα όργανα για να μπορούν να ελέγχουν, να αξιολογούν και παράλληλα να παρέχουν τις γνώσεις και τις συμβουλές τους, ώστε όλη η προσπάθεια να αποδώσει ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Συμφωνίες που έχει συνάψει η Ε.Ε. με τρίτες χώρες θα εξετάσουμε παρακάτω.

2.5 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άλλου είδους συμφωνίες είναι αυτές με παγκόσμιο χαρακτήρα, οι οποίες αφορούν βασικά προϊόντα διαφόρων χωρών και η Κοινότητα έχει ενεργό ρόλο στην υλοποίηση και εφαρμογή των συμφωνιών αυτών.

Οι χώρες παραγωγής θεωρούν τις συμφωνίες αυτές ως μέσο εξασφάλισης των εσόδων εξαγωγής και των εισοδημάτων των παραγωγών, ενώ οι εισαγωγείς τις θεωρούν κυρίως ως μέσο εξασφάλισης του εφοδιασμού τους, σε ορισμένες ποσότητες και προκαθορισμένες τιμές.

Η Κοινότητα από το 1980 και μετά παίρνει ενεργό μέρος στη διαπραγμάτευση και διαχείριση πολλών παγκόσμιων συμφωνιών όπως αυτών του χαλκού, του κακάο, του ελαιόλαδου, του καφέ κ.τ.λ. Σημαντική είναι και η συμμετοχή της στην Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιομηχανική ανάπτυξη (UNIDO) καθώς και στις εργασίες των Ηνωμένων Εθνών για τη διατροφή και τη γεωργία (FAO) που συνίστανται κυρίως στην ανασύσταση αποθεμάτων των ειδών διατροφής μετά τις ξηρασίες και καταπολέμηση της πείνας.

2.6 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ακόμη μία στρατηγική της Ε.Ε. η οποία εντάσσεται στην εξωτερική της πολιτική, είναι η πολιτική της περιφερειακής συνεργασίας.

Η πολιτική αυτή συνίσταται κυρίως στη καταπολέμηση φυσικών προβλημάτων όπως είναι οι φυσικές καταστροφές, οι ενδημικές ασθένειες, η ερήμωση, η ξηρασία. Είναι αυτονόητο ότι η συνεργασία σ' αυτό το επίπεδο απαιτεί μεγάλο ποσοστό χρηματοδότησης και συμφωνία πολλών κυβερνήσεων για τη κατάρτιση κοινών σχεδίων δράσης και αντιμετώπισης των παραπάνω προβλημάτων.

Έτσι λοιπόν στα πλαίσια των περιφερειακών προγραμμάτων που εφαρμόζονται στις ενδιαφερόμενες χώρες, ενισχύεται η οικονομική και νομισματική ένωση των χωρών αυτών, η δημιουργία τελωνειακής ένωσης και η εφαρμογή μεταρρυθμιστικών μέτρων για τη μείωση φραγμών στο εμπόριο. Τη πολιτική αυτή τη συναντάμε έντονα στα πλαίσια δράσης της Ε.Ε. προς τα κράτη της ΑΚΕ.

Επίσης στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής και για την εξυπηρέτηση των σκοπών αυτής έχει δημιουργηθεί η Επιτροπή των Περιφερειών (Committee of the Regions) η οποία συστήθηκε τον Μάρτιο του 1994 από την Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Βρυξέλλες. Η επιτροπή αποτελείται από 222 αντιπροσώπους των Οργανισμών Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης με ισάριθμους αναπληρωτές που διορίζονται για τέσσερα χρόνια.

Σύμφωνα με την Συνθήκη, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ζητούν την γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών σε πολλούς τομείς που άπτονται περιφερειακών θεμάτων και κυρίως σε θέματα εκπαίδευσης, νεολαίας, δημόσιας υγείας, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής κ.α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο : ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Όπως γνωρίζουμε η δράση και το έργο της Ε.Ε. έχει επεκταθεί ανά τον κόσμο. Η παρουσία και η συμβολή της είναι έντονη σε όλους τους τομείς που χαρακτηρίζουν μια χώρα.

Τα κράτη- μέλη της Ε.Ε. έχουν ταυτόχρονα περισσότερους από έναν ρόλους, αφού παράλληλα αποτελούν μέλη και άλλων διεθνών, οικονομικών και πολιτικών οργανισμών. Αυτομάτως λοιπόν απορρέουν δικαιώματα και υποχρεώσεις μεταξύ της Ε.Ε. και των οργανισμών αυτών.

Η Ε.Ε. και οι Διεθνείς Οργανισμοί έχουν, όπως θα δούμε, κοινές θέσεις, κοινούς στόχους και κοινά πλαίσια δράσης.

3.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (GATT)

Σαν ενιαίος οικονομικός Οργανισμός, η Ε.Ε. θα πρέπει να ρυθμίζει τις εμπορικές της σχέσεις με τον υπόλοιπο κόσμο, σύμφωνα με ομοιόμορφους κανόνες και πρακτικές όπως αυτές υπαγορεύονται από την Συνθήκη της Ρώμης. Όλες οι χώρες μέλη καθώς και η Ε.Ε., έχουν υπογράψει και είναι συμβαλλόμενα μέρη της GATT η οποία μετά το 1995 αντικαταστάθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (W.T.O. World Trade Organization) ο οποίος προήλθε από την Παγκόσμια Συμφωνία για το Εμπόριο σαν συνέπεια των μακροχρόνιων διαπραγματεύσεων.

Επιδίωξη της GATT και της Ε.Ε. είναι η μελέτη, η αξιολόγηση και η βαθμιαία κατάργηση όλων των εμποδίων που δημιουργούνται στο επίπεδο των διθνών ανταλλαγών και υπηρεσιών. Οι Διεθνείς Διαπραγματεύσεις της GATT έχουν επικρατήσει να ονομάζονται «Γύροι». Ο πιο πρόσφατος είναι ο « Γύρος της Ουρουγουάης». Ξεκίνησε το 1986 και τα ζητήματα που διαπραγματεύεται είναι :

- ◆ Το Διεθνές Εμπόριο Υπηρεσιών
- ◆ Δασμοί
- ◆ Μη δασμολογικά εμπόδια
- ◆ Γεωργικά προϊόντα
- ◆ Υφαντουργικά προϊόντα

Βασική αρχή της GATT η οποία ισχύει στο Διεθνές Εμπόριο και υποχρεούνται σε εφαρμογή όλες οι χώρες μέλη της, είναι η αρχή του πλέον ευνοημένου κράτους. Σύμφωνα με αυτήν, όλα τα συμβαλλόμενα μέρη επιφυλλάσσουν την ίδια μεταχείριση στις εισαγωγές από τρίτες χώρες με εκείνη του πλέον ευνοημένου κράτους.

Δηλαδή, όποια πλεονεκτήματα, ευνοϊκή μεταχείριση ή προνόμια που αφορούν τους δασμούς ή άλλους κανόνες στη διεξαγωγή εμπορίου, παρέχονται σ' ένα μέλος της GATT, θα πρέπει συγγρόνως να παρέχονται και σε όλα τα άλλα μέλη της. Ακόμη μεταβολές στην εμπορική πολιτική και τα μέσα άκησης της π.χ. δασμούς, ποσοτικούς περιορισμούς κ.τ.λ. δεν θα πρέπει να αποφασίζονται μονομερώς, αλλά μετά από διεθνείς διαπραγματεύσεις.

Μέσω της αρχής της ρήτηρας του ευνοημένου κράτους, επεκτείνονται σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη οι αμοιβαίες δασμολογικές παραχωρήσεις, οι οποίες προήλθαν από την αρχή της αμοιβαιότητας η οποία αποτέλεσε σημαντικό εργαλείο της GATT.

Μέσα στα πλαίσια της εμπορικής πολιτικής όπως αυτή δημιουργείται μέσα στη GATT, το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων και υπηρεσιών αποτελούν μεγάλα ζητήματα αντιπαράθεσης μεταξύ των κυρίαρχων εμπορικών εταίρων που είναι η Ε.Ε., οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία.

Δυστυχώς η ελπίδα πως μέχρι τις αρχές του 1994 θα είχαν πάρει τέλος οι διαπραγματεύσεις του «Γύρου της Ουρουγουάης» διαψεύστηκαν, όταν προτάθηκε η περικοπή των εξαγωγικών επιδοτήσεων της Κοινότητας για διάφορα γεωργικά προϊόντα, πράγμα που προκάλεσε αντιδράσεις, κυρίως της Γαλλίας μια από τις επτά πλουσιότερες χώρες του κόσμου.

Στον οργανισμό της GATT συμμετέχουν σήμερα 106 κράτη.

3.2 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΟΣΑ)

Μετά το Β παγκόσμιο πόλεμο και τις καταστροφικές του συνέπειες οι ΗΠΑ, χρηματοδότησαν με το σχέδιο **MARSHALL** την ευρωπαϊκή οικονομική ανασυγκρότηση.

Για τη διαχείριση των κεφαλαίων αυτών δημιουργήθηκε το 1948 ο Οργανισμός Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας (**ΟΕΟΣ**), όπου το 1960 με τη συμμετοχή και άλλων χωρών μετονομάστηκε σε Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (**ΟΟΣΑ**). Σήμερα μετέχουν 24 χώρες που στη πλειοψηφία τους είναι οι αναπτυγμένες χώρες της Δυτικής Ευρώπης, της Βόρειας Αμερικής, της Ασίας και της Αυστραλίας.

Οι στόχοι και οι επιδιώξεις του ΟΟΣΑ όπως θα δούμε , είμαι κοινοί με τους στόχους που θέτει η Ε.Ε. στη πολιτική που εφαρμόζει με τρίτες χώρες και με τις συμφωνίες που συνάπτει με αυτές. Η δράση του ΟΟΣΑ καλύπτει τέσσερα πεδία : αυτό της συνεργασίας, της τεχνικής βοήθειας, του εμπορίου και της ανάπτυξης. Άξονες γύρω από τους οποίους κινείται η δράση και το έργο της Ε.Ε.

Πιο συγκεκριμένα στόχος του ΟΟΣΑ είναι η πρόοδος του βιοτικού επιπέδου των λαών, συνεργασία και με μη κράτη- μέλη του οργανισμού, ανάπτυξη διεθνών ανταλλαγών συνεπώς ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου, συντονισμός οικονομικών πολιτικών των κρατών- μελών, παροχή τεχνικής βοήθειας. Θεμελιώδεις αρχές οι οποίες χαρακτηρίζουν το έργο της Κοινότητας.

3.3 ΔΥΤΙΚΟΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΔΕΕ)

Η ΔΕΕ αφορά μια πολιτικό- στρατιωτική συμμαχία η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 6 Μαΐου του 1955 και συνδέεται με την Ε.Ε. μέσω της πολιτικής της, η οποία συγκλίνει με τις αρχές και τις επιδιώξεις της ΚΕΠΠΑ.

Έντεκα κράτη της Ε.Ε. συμμετέχουν σ' αυτή ενώ η Ιρλανδία, η Δανία, η Σουηδία και η Φιλανδία έχουν το καθεστώς «παρατηρητού». Οι εργασίες της ΔΕΕ υποστηρίζουν την αμυντική πλευρά της ΚΕΠΠΑ, ενώ προσφέρει τη βοήθεια της, όταν αυτή ζητηθεί από την Ε.Ε. για ανθρωπιστικές αποστολές, διατήρηση της ειρήνης, επεμβάσεις δυνάμεων στις διάφορες κρίσεις καθώς και στην αποκατάσταση της ειρήνης.

Πολλά κράτη – μέλη της Ένωσης συνδέονται και με το **ΒΟΡΕΙΟΑΤΛΑΝΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ (NATO)**. Έτσι λοιπόν, δημιουργείται το τρίπτυχο **Ε.Ε.- ΔΕΕ – NATO**, όπου έχουν κοινές επιδιώξεις, κοινούς στόχους άρα λοιπόν και μια κοινή πολιτική συνεργασίας.

Η ΔΕΕ είναι πρόθυμη να αναπτύξει στενότερες σχέσεις με το NATO και να ενισχύσει το ρόλο, τις ευθύνες της και τη συμβολή της.

3.4 ΒΟΡΕΙΟΑΤΛΑΝΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ (NATO)

Στις 24 Αυγούστου του 1949, τέθηκε σε ισχύ η συνθήκη δημιουργίας του Βορειοατλαντικού Συμφώνου. Η συνεργασία μεταξύ των κρατών – μελών του συμφώνου επεκτείνονται όχι μόνο στον αμυντικό – στρατιωτικό τομέα, αλλά και στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό τομέα.

Σκοπός της συνθήκης είναι η διαφύλαξη της ειρήνης, της ελευθερίας, των παραδόσεων, της δημοκρατίας και της εδαφικής ακεραιότητας.

Το Συμβούλιο του NATO τον Μάιο του 1992 συναντήθηκε με το Συμβούλιο της ΔΕΕ και συζήτησαν τα τρέχοντα θέματα των δύο οργανισμών καθώς και τους τρόπους συνεργασίας τους.

Έτσι λοιπόν βλέπουμε το κοινό έργο από το οποίο απορρέει η ανάγκη στενής συνεργασίας μεταξύ των οργανισμών.

3.5 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Πρόκειται για έναν οργανισμό παγκόσμιου χαρακτήρα, που σκοπό έχει τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, την αποφυγή πολέμου, επίλυση διεθνών οικονομικών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών προβλημάτων και το συντονισμό των ενεργειών των εθνών για επίτευξη των κοινών τους επιδιώξεων.

Ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών υπογράφηκε στις 26 Ιουνίου του 1945 και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου του ίδιου χρόνου.

3.6 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (ΟΑΣΕ)

Άλλος σημαντικός οργανισμός που ενισχύει το ρόλο της Ε.Ε. στις τρίτες χώρες είναι η Οργάνωση για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ).

Ξεκίνησε σαν ΔΑΣΕ, Διάσκεψη για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία την 1^η Αυγούστου του 1975 και οι εργασίες της αφορούσαν θέματα ασφαλείας, οικονομικής συνεργασίας και δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Ο ΟΑΣΕ συγκεντρώνει 52 κράτη, τα κράτη- μέλη της Ε.Ε. , Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων κρατών, ΗΠΑ, Καναδά. Περιλαμβάνει διατάξεις για την πρόληψη συγκρούσεων και τη ρύθμιση διαφορών. Επίσης, ο ΟΑΣΕ ανέλαβε και την υλοποίηση του Συμφώνου Σταθερότητας στην Ευρώπη (21 Μαρτίου 1995) που σκοπό έχει τη προώθηση της σταθερότητας και της ειρήνης στην Ευρώπη, τη ρύθμιση του προβλήματος των μειονοτήτων και τη περιφερειακή συνεργασία στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ :
ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ
ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε. ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

4.1 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Τα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης μέχρι το τέλος του 1980 ήταν αποκομμένα από την υπόλοιπη Ευρώπη εξαιτίας της οικονομίας τους που εμπόδιζε τις σχέσεις με χώρες με ελεύθερη οικονομία. Στο τέλος του 1989 με την πτώση των κομμουνιστικών καθεστώτων στις χώρες αυτές η Κοινότητα προχώρησε σε βοήθεια τους.

Στο Παρίσι στις 14 και 16 Ιουλίου του 1989 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε το συντονισμό των ενεργειών ενίσχυσης της οικονομικής αναδιάρθρωσης της Πολωνίας και της Ουγγαρίας. Στη συνέχεια, και εδώ βλέπουμε τη σχέση που έχει η Κοινότητα με διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες, η Επιτροπή συγκάλεσε στις Βρυξέλλες την 1^η Αυγούστου του 1989 σύσκεψη για διαβουλεύσεις 24 χωρών μεταξύ των οποίων τα μέλη του ΟΟΣΑ, ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα, Όμιλος Παρισιού (πιστώτριες χώρες). Έτσι λοιπόν καθόρισαν προτεραιότητες και ένα πρόγραμμα ενίσχυσης των δύο χωρών που περιελάμβανε βελτίωση δυνατοτήτων εξαγωγής, επαγγελματική κατάρτιση, προώθηση επενδύσεων, συνεργασία στο τομέα του περιβάλλοντος.

4.1.1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ PHARE

Στις Βρυξέλλες στις 24 Σεπτεμβρίου του 1989 συνεδρίασε η Επιτροπή και παρουσίασε στις 24 χώρες την επιχείρηση **PHARE**, ένα πλαίσιο-δράση για αναδιάρθρωση των οικονομιών της Πολωνίας και της Ουγγαρίας.

Το πρόγραμμα αυτό επεκτάθηκε αργότερα και σε άλλες χώρες που είχαν την ίδια μορφή πολιτικού κλίματος. Συγκεκριμένα η επιχείρηση PHARE το 1990 εφαρμόστηκε προς όλες τις χώρες της ΚΑΕ, το 1991 στην Αλβανία και στα κράτη της Βαλτικής, το 1992 στη Σλοβενία και το 1996 προς τη πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.

Το PHARE καθορίστηκε και εφαρμόζεται έτσι ώστε να καλύπτει τις ανάγκες των χωρών αυτών καθώς και για την δημιουργία ευνοϊκότερων προϋποθέσεων, οι οποίες θα συντελέσουν στην αναδιάρθρωση των κρατών της ΚΑΕ. Έτσι το πρόγραμμα PHARE στόχο έχει την κατάρτιση των μονοπωλίων, αναδιάρθρωση κρατικών επιχειρήσεων, ενθάρρυνση δημιουργίας Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, εκσυγχρονισμός

τηλεπικοινωνιών, μεταφορών, ανάπτυξη γεωργίας, ενίσχυση του τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος.

Στις 9 Ιουνίου του 1997 το Συμβούλιο ενέκρινε νέες ρυθμίσεις για το πρόγραμμα PHARE ως προ- ενταξιακή βοήθεια των χωρών αυτών με σκοπό την ένταξη τους στην Ε.Ε. Στόχος λοιπόν του πλαισίου δράσης είναι :

- α) η ανάπτυξη των θεσμών και
- β) η χρηματοδότηση των επενδύσεων.

Με τον όρο ανάπτυξη των θεσμών εννοούμε βοήθεια στις υποψήφιες χώρες να αναπτύξουν τους δημοκρατικούς τους θεσμούς και τις δημόσιες διοικήσεις τους, με συνέπεια μακροπρόθεσμα να είναι σε θέση να υιοθετήσουν τους οικονομικούς και πολιτικούς όρους της ένταξής τους στην Κοινότητα.

Η χρηματοδότηση των επενδύσεων αφορά την ενίσχυση και ανάπτυξη στα πεδία του περιβάλλοντος, των μεταφορών, της ποιότητας των προϊόντων και τις συνθήκες εργασίας. Για να επιτευχθεί αυτό το μεγάλο και δύσκολο έργο της Ε.Ε. στα κράτη της ΚΑΕ, ορίστηκαν τρία μέσα για να διευκολυνθούν οι παραπάνω προσπάθειες :

- ❖ η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ)
- ❖ το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΙΕΚ)
- ❖ το TEMPUS, πρόγραμμα διευρωπαϊκής κινητικότητας για πανεπιστημιακές σπουδές.

Στη συνέχεια θα αναφέρουμε με λίγα λόγια το σκοπό και το έργο των οργάνων αυτών.

Η ΕΤΑΑ σκοπό έχει να ενθαρρύνει την μετάβαση προς ανοικτές οικονομίες της αγοράς, να προωθήσει την δημιουργία ιδιωτικής επιχείρησης, τον πολυκομματισμό και την οικονομία των αγορών. Μέλη της ΕΤΑΑ είναι η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) και πολλά κράτη : τα κράτη της ΚΑΕ, πρώην ΕΣΣΔ, Αλβανία, Τουρκία, Κύπρος, Μάλτα, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Καναδάς, Αυστραλία, Ισραήλ, Ν. Ζηλανδία, Μαρόκο, Αίγυπτος, Μεξικό, Νότια Κορέα.

Στο τομέα της παιδείας, ιδρύθηκε το ΕΙΕΚ είναι αυτόνομο όργανο, συνεργάζεται στενά με το Ευρωπαϊκό Κέντρο.

Το πρόγραμμα TEMPUS είναι ένα πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών προσαρμοσμένο στις ανάγκες της ΚΑΕ. Παρέχει εκπαίδευση στους τομείς της διαχείρισης, διοίκησης επιχειρήσεων και στη διδασκαλία των γλωσσών.

4.1.2 ΓΙΟΥΓΚΣΛΑΒΙΑ

Το 1983 η Κοινότητα σύναψε συμφωνία συνεργασίας στα πεδία της επιστήμης και της τεχνολογίας, που περιελάμβανε χρηματοοικονομική ενίσχυση. Επτά χρόνια μετά, το 1990 η Κοινότητα επιβεβαίωσε τη διάθεση της αυτή μετατρέποντας την παραπάνω συμφωνία συνεργασίας, σε συμφωνία σύνδεσης, οι ρυθμίσεις της οποίας περιέχονται μέσα στο πλαίσιο ενίσχυσης των κρατών της ΚΑΕ.

Μετά όμως τον εμφύλιο πόλεμο η Κοινότητα πάγωσε τις σχέσεις τους. Το 1992 η Κοινότητα επέβαλε τον πλήρη αποκλεισμό έναντι της Σερβίας και του Μαυροβουνίου. Η Κροατία επωφελείται από το εμπορικό καθεστώς της Κοινότητας όπως και με τη Σλοβενία. Το 1995 με τη συμφωνία «Dayton» αναστέλλεται ο αποκλεισμός της Σερβίας και του Μαυροβουνίου (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία Γιουγκοσλαβίας) καθώς και με τη σερβική Βοσνία.

Η Ε.Ε. παρέχει βοήθεια στη Βοσνία- Ερζεγοβίνη, στο λεγόμενο FYROM και έχει τεθεί σε ισχύ το πρόγραμμα PHARE.

4.1.3 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΚΑΕ

Την 1^η Ιανουαρίου του 1994 συνάπτονται ευρωπαϊκές συμφωνίες σύνδεσης μεταξύ της Ε.Ε, της Ουγγαρίας και της Πολωνίας. Την ίδια χρονιά ανάλογες συμφωνίες υπογράφηκαν και με τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και με τις Δημοκρατίες της Τσεχίας και Σλοβακίας.

Το 1995 ευρωπαϊκές συμφωνίες συνήφθησαν με Εσθονία, Λιθουανία και Σλοβενία. Οι συμφωνίες αυτές είναι προσαρμοσμένες στην ειδική κατάσταση κάθε εταίρου και περιεχόμενο τους είναι ο πολιτικός διάλογος, οι ελεύθερες συναλλαγές για βιομηχανικά προϊόντα, η ελευθερία ανταγωνισμού, εγκατάστασης, διακίνησης εργαζομένων, υπηρεσιών και κεφαλαίων ενώ ειδικές διατάξεις ρυθμίζουν τις ανταλλαγές γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων.

Τον Ιανουάριο του 1996 ιδρύεται ένα γράφειο ανταλλαγής πληροφοριών για τεχνική βοήθεια (TAIEX), για να παρέχει στις συνδεδεμένες χώρες πληροφορίες και την εμπειρία των υπαλλήλων της Επιτροπής ως προς τη διατύπωση, τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει την εσωτερική αγορά, με απώτερο σκοπό την προσαρμογή και την ένταξη των χωρών αυτών στη Κοινότητα.

4.2 ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Η Ε.Ε. έχει αναλάβει μια σειρά από χρηματοοικονομικές ενέργειες για τη βοήθεια των κρατών αυτών.

Ένα πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας της Κοινότητας στην ΚΑΚ και στη Γεωργία, το λεγόμενο **TACIS** αποσκοπεί στην αναδιάρθρωση της οικονομίας και της δημοκρατίας. Πιο συγκεκριμένα στην αναδιάρθρωση των δημόσιων επιχειρήσεων, ανάπτυξη ιδιωτικού τομέα, παραγωγή, τη διανομή προϊόντων διατροφής, τους τομείς της ενέργειας, μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και πυρηνικής ασφάλειας.

Επίσης ένα άλλο πλαίσιο δράσης της Κοινότητας είναι το **CIST** Διεθνές Κέντρο για την Επιστήμη και την Τεχνολογία, όπου χρησιμοποιούνται πυρηνικοί σοφοί της πρώην ΕΣΣΔ, προκειμένου να μην υποκύψουν σε πειρασμούς να εργαστούν για χώρες που θέλουν να αναπτύξουν το πυρηνικό εξοπλισμό τους.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα ενίσχυσης και βοήθειας συνήφθησαν συμφωνίες εταιρικών σχέσεων και συνεργασίας με τη Ρωσία, Ουκρανία και με ανεξάρτητα κράτη της πρώην ΕΣΣΔ, Αρμενία, Γεωργία, Μολδαβία, Αζερμπαϊτζαν, Ουζμπεκιστάν, Κιργισία, Τουρκμενιστάν. Οι συμφωνίες αυτές στοχεύουν στην ενίσχυση των πολιτικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων καθώς περιλαμβάνουν και θέματα ανθρωπιστικά, κοινωνικά, επιστημονικά και πολιτιστικά.

4.3 ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΚΡΑΤΗ

Οι χώρες της Μεσογείου έχουν σημαντικό ρόλο για την Ε.Ε. εξαιτίας της γεωγραφικής τους θέσης. Βρίσκονται μεταξύ των σημαντικότερων εμπορικών της εταίρων.

Η Επιτροπή τον Οκτώβριο του 1994 καθιέρωσε εταιρικές σχέσεις μεταξύ της Ευρώπης και των Μεσογειακών χωρών, ιδιαίτερα των χωρών του **Μαγκρέπ** (Αλγερία, Μαρόκο, Τυνησία), του **Μασρέκ** (Αίγυπτος, Ιορδανία, Λίβανος, Συρία) και του Ισραήλ. Άξονες της ευρωμεσογειακής αυτής σχέσης είναι: η στήριξη της οικονομικής αλλαγής, της κοινωνικοοικονομικής ισορροπίας και της περιφερειακής ολοκλήρωσης.

Στις 27 και 28 Νοεμβρίου του 1995 μετά από υπουργική διάσκεψη μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών του Μάσρεκ, του Μαγκρέπ, της Κύπρου, της Μάλτας, Τουρκίας και της Παλαιστινιακής Αρχής εδραιώθηκαν οι αρχές και το πρόγραμμα της Ε.Ε. για τη σύσφιξη των σχέσεων των χωρών αυτών και της Κοινότητας

Έργο της παραπάνω εταιρικής σχέσης είναι ο πολιτικός διάλογος, ανάπτυξη της οικονομίας, δημιουργία ελεύθερων συναλλαγών, κοινωνική, πολιτιστική και ανθρωπιστική ενίσχυση. Για την πραγματοποίηση των παραπάνω δραστηριοτήτων υπάρχει ένα κονδύλιο προϋπολογισμού το λεγόμενο «MEDA».

Η Κοινότητα για τις χώρες αυτές εφάρμοσε μια πολιτική ανάλογη με εκείνη που ακολούθησε για την Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία, οι οποίες αργότερα έγιναν κράτη- μέλη της Ένωσης. Την ίδια πολιτική με προοπτική την τελωνειακή ένωση και την πλήρη ένταξη στην κοινοτική αγορά εφαρμόζεται στις χώρες της Μεσογείου.

4.3.1 ΜΑΛΤΑ

Η Μάλτα υπέγραψε συμφωνία σύνδεσης με την Ε.Ε. που τέθηκε σε ισχύ την 1^η Απριλίου του 1971. Η σύνδεση σκοπό είχε την τελωνειακή ένωση με την Κοινότητα καθώς και την προτιμησιακή μεταχείριση ορισμένων γεωργικών προϊόντων, κυρίως της πατάτας και του οίνου. Η συμφωνία σύνδεσης χωριζόταν σε δύο πενταετή προγράμματα.

Την πρώτη πενταετία η Μάλτα ανέλαβε να μειώσει τους δασμούς στις εισαγωγές κοινοτικών προϊόντων κατά 55%. Η Ε.Ε. αντίστοιχα θα μείωνε τους δασμούς εισαγωγής των προϊόντων της Μάλτας κατά 70%. Το 1975 η Ε.Ε. επιδότησε τη Μάλτα, για την αναδιάρθρωση της γεωργίας της και την ενίσχυση της οικονομικής της ανάπτυξης.

Η παραπάνω συμφωνία, που αναπροσαρμόστηκε τον Δεκέμβριο του 1987 με συμπληρωματικά πρωτόκολλα μετά την προσχώρηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, προβλέπει σε δεύτερο στάδιο τη δημιουργία τελωνειακής ένωσης. Η δεκαπενταετής αυτή φάση παρατάθηκε εκ νέου έως το τέλος του 1990. Το δεύτερο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο του 1986 προβλέπει συνολικό ποσό που φτάνει τα 29,5 εκατ. ECU εκ των οποίων 16 εκατ. Με τη μορφή δανείων της ΕΤΕ και τα υπόλοιπα από δημοσιονομικούς πόρους της Κοινότητας.

Το 1988 το Συμβούλιο ενέκρινε, μετά από πρόταση της Επιτροπής, την απόφαση για σύναψη συμπληρωματικού πρωτοκόλλου της συμφωνίας σύνδεσης. Το Μάρτιο του 1989 ενέκρινε το τρίτο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο για συνολικό ποσό 58 εκατ. ECU, του οποίου η ισχύ θα ξεκίναγε από την 1η Αυγούστου του 1989. Το 1990 η Μάλτα ζήτησε την ένταξη της στην Κοινότητα.

4.3.2 ΚΥΠΡΟΣ

Η Κύπρος συνδέεται με την Κοινότητα από τον Μάιο του 1972. Με αυτή την συμφωνία η Κύπρος απολαμβάνει μειώσεις ύψους 70% στους δασμούς για τα εισαγόμενα στη Κοινότητα βιομηχανικά προϊόντα με εξαίρεση τα πετρελαιοειδή.

Επίσης η Κύπρος για τα γεωργικά προϊόντα της, έχει δικαίωμα ελεύθερων εξαγωγών. Τέλος αναλαμβάνει την υποχρέωση να μειώσει τους δασμούς στα εισαγόμενα κοινοτικά προϊόντα.

Η Κοινότητα στα πλαίσια της πολιτικής συνεργασίας παρενέβη πολλές φορές για εξεύρεση μιας ειρηνικής λύσης και δεν αναγνώρισε ποτέ το αυτόνομο τουρκοκυπριακό κράτος.

Το 1990 η Κύπρος ζήτησε την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

4.3.3 ΤΟΥΡΚΙΑ

Υπογράφηκε συμφωνία σύνδεσης στις 12 Σεπτεμβρίου του 1963. Στα πλαίσια της συμφωνίας αυτής η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων επιδότησε την Τουρκία για να συμβάλλει στην ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας.

Επίσης καταργήθηκαν τελείως οι τελωνειακοί δασμοί για τις εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων της Τουρκίας, όπως και η Τουρκία από τη μεριά της κατήργησε τους δασμούς για τις εισαγωγές από την Κοινότητα.

Οι σχέσεις όμως Ευρωπαϊκής Ένωσης – Τουρκίας δεν ήταν πάντα ομαλές. Η Κοινότητα τόνισε πολλές φορές τη σημασία του θεσμού της Δημοκρατίας καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το 1989 η Κοινότητα εξέτασε την αίτηση της Τουρκίας για την ένταξη της στην κοινοτική αγορά. Όμως υπήρχαν σημαντικά προβλήματα, όπως η έλλειψη πολιτικού πλουραλισμού, απουσία σεβασμού δικαιωμάτων, οι διαφορές με την Ελλάδα και τα προβλήματα της Κύπρου.

Τον Μάρτιο του 1995 και παρόλο την ύπαρξη των προβλημάτων αποφασίσθηκε η τελωνειακή ένωση με την Τουρκία η οποία εφαρμόσθηκε τον Ιανουάριο του 1996.

4.4.4 ΙΣΡΑΗΛ

Το Ισραήλ συνδέεται με την Κοινότητα από το 1975. Η Ε.Ε. υποστήριξε την ειρηνευτική διαδικασία μεταξύ του Ισραήλ και των Παλαιστινιακών εδαφών. Μέσα στα πλαίσια της εταιρικής συμφωνίας ενισχύεται ο πολιτικός διάλογος, οι ανταλλαγές γεωργικών προϊόντων και η οικονομική ανάπτυξη.

Είναι γνωστό ότι το Ισραήλ, συνδέεται τόσο με την Τουρκία, όσο και με τις ΗΠΑ και τη Μέση Ανατολή. Μας είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον να εξετάσουμε τις σχέσεις των τριών αυτών χωρών, γιατί η προσέγγιση Ισραήλ- Τουρκίας αποτελεί έναν επίφοβο για όλες τις γειτονικές χώρες, περιλαμβανομένης εκ των πραγμάτων και της Ελλάδας και για τον απλό λόγο ότι η Τουρκία έχει παρουσιάσει αίτηση ένταξης στην Κοινότητα, επομένως μας είναι χρήσιμο να αναφερθούμε στην γενικότερη πολιτική που ακολουθεί.

Ο θεμέλιος λίθος της ισραηλινο-τουρκικής προσέγγισης μπήκε το 1982 με ανταλλαγές πληροφοριών αμέσως μετά την εισβολή του Ισραήλ στο Λίβανο. Το 1993 ο τότε Υπουργός εξωτερικών της Τουρκίας επισκέφθηκε το Ισραήλ και το 1994 οι σχέσεις τους πήραν την μορφή θεσμού με την υπογραφή τριών συμφωνιών για συνεργασία στη προάσπιση της ασφάλειας των δύο χωρών, την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και την προώθηση κοινών αγροτικών προγραμμάτων μαζί με τις ΗΠΑ. Το 1996 οι δύο πλευρές υπέγραψαν την πρώτη συμφωνία στρατιωτικής συνεργασίας που προέβλεπε την εξάσκηση ισραηλινών πιλότων στον εναέριο χώρο της Τουρκίας. Συνολικά η Άγκυρα και η Ιερουσαλήμ έχουν υπογράψει δεκατρείς συμφωνίες. Το χαρακτήρα των σχέσεων των χωρών αυτών αποκαλύπτουν και οι συνεχείς ανταλλαγές επισκέψεων Τούρκων και Ισραηλινών ανώτατων αξιωματικών και Υπουργών Άμυνας.

Οι σχέσεις Ισραήλ- Τουρκίας καλύπτουν κυρίως το φάσμα της πολεμικής βιομηχανίας. Μεγάλες εμπορικές ανταλλαγές έχουν συμφωνηθεί και τεράστια ποσά έχουν δαπανηθεί για αγορά και επισκευή πολεμικών αεροπλάνων, πυραύλων κ.τ.λ. τόσο από το Ισραήλ όσο και από την Τουρκία, όχι μόνο με την ανοχή αλλά και με την ενθάρρυνση των ΗΠΑ (λ.χ. σε πολλές περιπτώσεις ανέλαβαν τη χρηματοδότηση για λογαριασμό της Τουρκίας).

Οι εμπορικές ανταλλαγές Ισραήλ- Τουρκίας το 1990 ήταν ανύπαρκτες. Το 1998 έφθασαν τα 450 εκατομμύρια δολάρια ενώ στόχος τους για το 2000 ήταν να ξεπεράσουν το 1 δισεκατομμύριο δολάρια και να φθάσουν τα 2 δισεκατομμύρια δολάρια. Το 1996 οι κυβερνήσεις των δύο χωρών υπέγραψαν συμφωνία ελεύθερου εμπορίου, η οποία επικυρώθηκε και από τα αντίστοιχα Κοινοβούλια και η Άγκυρα προσδοκά ότι μλεσω αυτής θ' ανοίξουν οι αγορές των ΗΠΑ, του Καναδά και του Μεξικού.

Οι δύο χώρες συνεργάζονται στενά και στον τομέα των πληροφοριών, είτε με τη μορφή αμοιβαίων διευκολύνσεων, είτε με τη μορφή ανταλλαγής πληροφοριών από τις μυστικές υπηρεσίες των δύο χωρών. Είναι σημαντικό ν' αναφέρουμε ότι το Ισραήλ έχει εμπορικές συναλλαγές και με την Ελλάδα, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια και γίνονται προσπάθειες για την σύσφιξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων Ελλάδας- Ισραήλ. Οι εμπορικές συναλλαγές τα τελευταία χρόνια μεταξύ Ισραηλινών και Ελλήνων επιχειρηματιών ξεπερνούν τα 300 εκατομμύρια δολάρια και μπορούν εξελιχθούν ακόμη περισσότερο.

Το Ισραήλ έχει μετατραπεί στη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά για τις ελληνικές εξαγωγές στη Μέση Ανατολή, ενώ η Ελλάδα αποτελεί σημαντική αγορά για το Ισραήλ μέσα στην Ε.Ε.

4.5 ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Το Σεπτέμβριος του 1981 οι υπουργοί εξωτερικών της Κοινότητας είχαν εκφράσει την επιθυμία τους να συνεργαστούν με το Συμβούλιο Συνεργασίας του Κόλπου (ΣΣΚ) που μόλις είχε ιδρυθεί και περιελάμβανε τα Αραβικά Εμιράτα, Σαουδική Αραβία, Μπαχρέϊν, Ομάν, Κατάρ, Κουβέϊτ.

Το 1988 υπογράφηκε συμφωνία συνεργασίας στο Λουξεμβούργο. Το περιεχόμενο της, καλύπτει τους τομείς της βιομηχανίας, εμπορίου, της γεωργίας, επιστήμης καθώς και της ενέργειας. Τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν ν' αρχίσουν, αμέσως μετά την υπογραφή της συμφωνίας, συνομιλίες για μια δεύτερη συμφωνία, η οποία θα έχει ως στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης των προϊόντων κάθε συμβαλλόμενου μέρους στις αγορές του άλλου, καθώς και σαι την αμοιβαία φιλελευθεροποίηση του εμπορίου τους.

Ευθύνη της συνεργασίας έχει το Κοινό Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Κοινότητας- ΣΣΚ, το οποίο θα συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο ή κάθε φορά που θα το ζητά ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Παράλληλα συμφωνήθηκε να συνεχίσουν και να εντατικοποιήσουν με συναντήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα, τον πολιτικό τους διάλογο.

Το 1989 η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να διαπραγματευτεί συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με τις χώρες του Κόλπου και η οποία προβλέπει πλήρη απελευθέρωση των συναλλαγών.

Το 1990 συγκαλείται συνδιάσκεψη βιομηχανικής συνεργασίας, που καλύπτει διάφορους οικονομικούς τομείς που παρουσιάζουν εξαιρετικές προοπτικές συνεργασίας. Άρχισαν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών, αφού προηγουμένως είχε υπογραφεί συμφωνία δασμολογικού παγώματος.

Την ίδια χρονιά με την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέϊτ, η Κοινότητα επέβαλε ολοκληρωτικό αποκλεισμό και στις δύο χώρες που λύθηκε ως προς το Κουβέϊτ τον Φεβρουάριο του 1991. Στον αποκλεισμό του Ιράκ εφαρμόστηκε στην ουσία το ψήφισμα του ΟΗΕ, γνωστό ως «πετρέλαιο έναντι τροφίμων», που επιτρέπει υπό ορισμένους όρους τις εξαγωγές πετρελαίου ώστε η χώρα να καλύψει την εισαγωγή ιατρικών προϊόντων, τροφίμων και εφοδίων για τις ανάγκες του πληθυσμού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ισχυρότερα κράτη της Μέσης Ανατολής συνδέονται με τις ΗΠΑ, έχοντας θέσει τις βάσεις μιας ισχυρής φιλο-αμερικάνικης συμμαχίας στην οποία ελπίζουν ότι θα παρασύρουν την Ιορδανία, το Κουβέϊτ και ίσως τα Εμιράτα.

4.6 ΑΣΙΑ

Το Δεκέμβριο του 1994 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θέσπισε μια νέα στρατηγική για την Ασία, αρχές της οποίας είναι : η συνεργασία για την ειρήνη και ασφάλεια, βελτίωση εικόνας της Ευρώπης στην Ασία, ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών και επενδύσεων.

Η πολιτική αυτή έγινε αποδεκτή και επίσημα, στην Ευρωσιατική Σύνοδο Κορυφής που πραγματοποιήθηκε στις 1, 2 και 3 Μαρτίου του 1996. Στη Σύνοδο αυτή συγκεντρώθηκαν οι αρχηγοί των κρατών της Ε.Ε., των χωρών της ASEAN, της Κίνας, Ιαπωνίας και της Δημοκρατίας της Κορέας.

4.6.1 ΙΝΔΙΑ

Μια συμφωνία πλαίσιο με τη χώρα αυτή βασίζεται στην οικονομική συνεργασία, επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα, τεχνολογία και το εμπόριο.

Παρόμοιες συμφωνίες « Τρίτης Γενεάς» μη προτιμησιακές υπογράφηκαν με τη Μογγολία, Σρι Λάνκα, Βιετνάμ και το Νεπάλ.

4.6.2 ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΡΑΤΩΝ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΣΙΑΣ (ASEAN)

Ο σύνδεσμος αυτός ιδρύθηκε από την Ινδονησία, Μαλαισία, Φιλιππίνες, Μπρουνεϊ, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, και Βιετνάμ στις 8 Αυγούστου του 1967 στη Μπαγκόγκ. Οι σχέσεις της ΕΟΚ με τις χώρες της ASEAN ξεκινάνε ουσιαστικά από το 1972.

Τον Μάιο του 1975 δημιουργήθηκε μια μεικτή ομάδα Επιτροπής και ASEAN, της οποίας σκοπός ήταν να εξετάσει τις μελλοντικές δυνατότητες μεταξύ της ΕΟΚ και των χωρών της ASEAN. Μια πενταετής, μη προτιμησιακή συμφωνία έληξε τον Οκτώβριο του 1985. Η συμφωνία αυτή ανανεώθηκε για διαδοχικές διετείς περιόδους και προέβλεπε την εντατικοποίηση της εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας και την ανάπτυξη μεταξύ των δύο ομάδων χωρών.

Η μεικτή αυτή επιτροπή δημιουργήθηκε για να εποπτεύει τις δραστηριότητες και να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη των προβλεπόμενων στόχων. Η επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

Η Κοινότητα σύναψε συμφωνίες διαφόρων τύπων με ορισμένες χώρες της Ασίας τις οποίες αναφέρουμε παρακάτω:

- Μη προτιμησιακές συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας
- Συμφωνίες για το εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
- Συμφωνίες για το εμπόριο χειροποίητων μεταξωτών και βαμβακερών υφασμάτων
- Συμφωνίες για το εμπόριο χειροποίητων προϊόντων
- Συμφωνίες για το εμπόριο προϊόντων όπως του κοκκοφοίνικα
- Διάφορες συμφωνίες όπως αυτές της ζάχαρης, του χάλυβα κ.τ.λ.

Στα πλαίσια των συμφωνιών αυτών τα δύο μέρη συμφωνούν για τη μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους στο δασμολογικό τομέα, επιτυγχάνεται η κατάργηση των διακρίσεων στο τομέα της απελευθέρωσης των εισαγωγών και των εξαγωγών, προωθείται η ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών και συνίσταται όπως είδαμε η μεικτή επιτροπή συνεργασίας, η οποία έχει καθήκον όχι μόνο την κατάργηση των διάφορων εμποδίων στις εμπορικές συναλλαγές αλλά και την αύξηση των εξαγωγών των χωρών αυτών.

Το 1988 πραγματοποιείται η έβδομη συνεδρίαση των Υπουργών Εξωτερικών της Κοινότητας και του ASEAN στην οποία έγινε απολογισμός της δεκαετούς συνεργασίας. Εκφράστηκε η ικανοποίηση για την δυναμική εξέλιξη των συναλλαγών και την απουσία σημαντικών εμποδίων αλλά, και η ανησυχία για το χαμηλό επίπεδο των ευρωπαϊκών επενδύσεων στη περιοχή.

Το θέμα των επενδύσεων αποτέλεσε και τον άξονα συζήτησης στην όγδοη συνεδρίαση της επιτροπής ΕΟΚ-ASEAN που έγινε το 1990, όπου αποφασίστηκε η προώθηση της βιομηχανικής συνεργασίας και των επενδύσεων, καθώς και η δημιουργία ενός κέντρου διαχείρισης ΕΟΚ-ASEAN. Στη συνεδρίαση αυτή τονίστηκε ιδιαίτερα η σημασία του αγώνα κατά των ναρκωτικών, ο ρόλος της γυναίκας στην ανάπτυξη και το περιβάλλον.

Το 1991, στην ένατη συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής ανταλλάχθηκαν απόψεις σχετικά με περιφερειακά και διεθνή πολιτικά ζητήματα και έγινε πρόταση δημιουργίας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών ASEAN για το 2000, στην οποία πρόταση, η Κοινότητα εκφράστηκε ευνοϊκά και επιβεβαίωσε την επιθυμία της για συνεργασία στο τομέα αυτό.

4.6.3 ΚΟΡΕΑ

Η Κοινότητα αντιμετωπίζει προβλήματα με τη Δημοκρατία της Κορέας. Τη δεκαετία του '80 είχε ενισχύσει τη προσπάθεια της Κορέας να διαφοροποιήσει γεωγραφικά τις συναλλαγές της και γι' αυτό υπέγραψε μια συμφωνία αυτοπεριορισμού των εξαγωγών των κλωστοϋφαντουργικών της προϊόντων. Η γρήγορη ανάπτυξη όμως της χώρας προκάλεσε διάφορα προβλήματα στη Κοινότητα όπως : το μη άνοιγμα της κορεάτικης αγοράς, τη μη κατάργηση των περιορισμών των ξένων επενδύσεων, τη άνιση μεταχείριση των ξένων επενδυτών σε σύγκριση με τους Κορεάτες.

Για την επίλυση των προβλημάτων αυτών η Ε.Ε. σύναψε μια νέα συμφωνία με τη χώρα αυτή.

4.6.4 ΚΙΝΑ

Η Κοινότητα έχει επισημάνει τη σημασία που έχει η χώρα αυτή για την Ευρώπη και οι προσπάθειές της κατευθύνονται για τη σύσφιξη των σχέσεων τους, μέσα από τη συνεργασία τους για οικονομική μεταρρύθμιση, καταπολέμηση της φτώχειας, προστασία του περιβάλλοντος.

Αρχικά η στάση της Κίνας απέναντι στην Κοινότητα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί εχθρική. Η στάση αυτή όμως άρχισε να αναθεωρείται από το 1964, όταν η Κίνα μετά την όξυνση των σχέσεων της με την ΕΣΣΔ και την καταγγελία από μέρους της της "ηγεμονίας" των δύο υπερδυνάμεων θεώρησε την ΕΟΚ σαν φυσικό της σύμμαχο.

Κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1960 και στην αρχή της δεκαετίας του 1970, τα κράτη-μέλη αρχίζουν μεμονωμένα να συνάπτουν επίσημες σχέσεις με την Κίνα.

Το 1972 πραγματοποιούνται συναντήσεις Κινέζων διπλωματών με την Επιτροπή. Η Κίνα υποδέχθηκε ευνοϊκά την πρώτη διεύρυνση της Κοινότητας και σχολίασε θετικά την πολιτική της ΕΟΚ απέναντι στον Τρίτο Κόσμο, την έναρξη του Ευρωπαϊκού διαλόγου και την υπογραφή της Συνθήκης της Λομέ. Το 1975 η Κίνα αναγνώρισε και επίσημα την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και το 1978 σύναψε μαζί της πενταετή εμπορική συμφωνία, ενώ το 1980 υπάγεται στο ΣΓΠ.

Το πλαίσιο της συμφωνίας αποδείχθηκε ανεπαρκές ενόψει των συνεχώς διευρυνόμενων διμερών σχέσεων και για το λόγο αυτό, υπεγράφη το 1985 νέα συμφωνία ευρείας οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας. Το 1987 η ΕΟΚ υπέγραψε με την Κίνα συμφωνία για τη δημιουργία κέντρου βιοτεχνολογικών εφαρμογών στη γεωργία και την ιατρική.

Ο σημαντικότερος βιομηχανικός κλάδος της Κίνας είναι ο κλωστοϋφαντουργικός, με εξαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ενδυμασίας σε όλο το κόσμο. Οι συναλλαγές ανάμεσα στη Κοινότητα και την Κίνα αυξάνονται σημαντικά. Η Κίνα αποτελεί τον δεύτερο σημαντικότερο προμηθευτή της Κοινότητας σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και σε είδη ενδυμασίας ενώ η Κοινότητα από τη μεριά της είναι ο σημαντικότερος προμηθευτής της Κίνας στο τομέα της τεχνολογίας.

Στο πλαίσιο της παραπάνω συμφωνίας, η Κοινότητα αποδίδει μεγαλύτερη σημασία στην προώθηση της εμπορικής συνεργασίας με εκπαιδευτικά προγράμματα, σχέδια για την προώθηση των εξαγωγών, καθώς και με τη διοργάνωση της λεγόμενης Εμπορικής Εβδομάδας (BUSINESS WEEK) κατά τη διάρκεια της οποίας συναντώνται εκπρόσωποι της Κίνας και της Κοινότητας.

Το 1988 κατά την διεξαγωγή της τρίτης Εμπορικής Εβδομάδας ΕΟΚ-ΚΙΝΑΣ υπεγράφη πρωτόκολλο συμφωνίας για ένα αναπτυξιακό έργο στο γαλακτοκομικό τομέα της Κίνας. Τέλος στις 22 Οκτωβρίου του 1992 υπεγράφη συμφωνία για συνεργασία στους τομείς της τεχνολογίας, της πληροφόρησης και των τηλεπικοινωνιών ενώ παράλληλα συζητήθηκαν θέματα για το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη Κίνα.

4.6.5 ΙΑΠΩΝΙΑ

Η Ιαπωνία είναι μια χώρα με ισχυρή οικονομία και αυτό οφείλεται σε μία σειρά παραγόντων που καθορίζουν την αγορά και το εμπόριο της χώρας αυτής.

Οι εξαγωγές της Ιαπωνίας προς την Ε.Ε. είναι τρεις φορές ψηλότερες από τις εισαγωγές της. Επίσης έχει περιορισμένες κοινωνικές δαπάνες, χαμηλό επίπεδο αμυντικών δαπανών και περιορισμένη βοήθεια στις υπό ανάπτυξη χώρες.

Η Ιαπωνική οικονομία χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη ανταγωνιστικότητά της, την οργάνωση της εσωτερικής αγοράς, την βιομηχανική πολιτική και την εμπορική της στρατηγική.

Βέβαια η Ε.Ε. με τις εμπορικές συμφωνίες που έχει συνάψει ανά τον κόσμο γίνεται ένας σημαντικός εταίρος για την Ιαπωνία με όλο και μεγαλύτερη σημασία. Τον Ιούλιο του 1991 έγινε κοινή δήλωση η οποία έκανε σαφές και στα δύο μέρη ότι η πρόσβαση στις αγορές τους πρέπει να είναι δίκαιη και να προσφέρει ίσες δυνατότητες για την εξαλείψη των εμποδίων στις συναλλαγές και τις επενδύσεις.

Το 1993 τέθηκε σε εφαρμογή μια νέα μέθοδος ανάλυσης των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των δύο αυτών χωρών, γνωστή ως **TAM**. Πρόκειται για μια μέθοδο που αναλύει τις συγκριτικές συνθήκες για τα κοινοτικά προϊόντα στην ιαπωνική αγορά.

Το Νοέμβριο του 1994 η Ε.Ε. πέτυχε να εξασφαλιστεί ίση μεταχείριση των αμερικανικών και ευρωπαϊκών προϊόντων και να προσκληθούν οι αντιπρόσωποι των ευρωπαϊκών βιομηχανιών στις συζητήσεις που οργανώνει η Ιαπωνική κυβέρνηση για τις διεθνείς συμβάσεις.

4.7 ΩΚΕΑΝΙΑ (Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑ- ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ)

Η Ε.Ε. αποτελεί για τις χώρες αυτές τον σημαντικότερο οικονομικό εταίρο, ως προς τις ανταλλαγές αγαθών, υπηρεσιών και των επενδύσεων. Το 1982 είχαν συνάψει συμφωνία που αφορούσε τις εξαγωγές πυρηνικών υλικών της Αυστραλίας προς την ΕΚΑΕ, Ευρατόμ.

Το 1994 υπέγραψαν συμφωνίες για το εμπόριο κρασιού και κρέατος, καθώς και μια συμφωνία επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας.

Μεταξύ της Κοινότητας και της Ν. Ζηλανδίας, υπήρχαν εμπορικά προβλήματα τα οποία βρήκαν τη λύση τους όταν ρυθμίστηκαν οι λεπτομέρειες στους διακανονισμούς που αφορούσαν την εισαγωγή τυριών και κρέατος. Επίσης υπάρχει και ένα σύστημα επιτήρησης τιμών που εξασφαλίζει την ισορροπία μεταξύ εισαγόμενων και εγχώριων προϊόντων.

4.8 ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

Η Ε.Ε. είναι ο πρώτος εμπορικός εταίρος των ΗΠΑ και συνδέονται μεταξύ τους μέσα από διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ και το ΝΑΤΟ, οργανισμοί που εκφράζουν κοινά οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα μεταξύ των δύο πλουσιότερων περιοχών του πλανήτη.

Οι επαφές μεταξύ των δύο κυριότερων εμπορικών δυνάμεων χαρακτηρίζονται από τακτικές διασκέψεις εμπειρογνομιόνων, αλλά και από την διεξαγωγή δύο φορές το χρόνο, σημαντικών συνομιλιών, ανώτατου επιπέδου μεταξύ της Επιτροπής και της Αμερικανικής Κυβέρνησης. Οι συνομιλίες αυτές που αρχικά κάλυπταν εμπορικά μόνο θέματα, έχουν διευρυνθεί και περιλαμβάνουν τομείς όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, νομισματικά ζητήματα, συνεργασία στην έρευνα και την τεχνολογία.

Από το 1985, η αμερικανική εμπορική πολιτική αποκτά όλο και επιθετικότερο χαρακτήρα. Αυτό οφείλεται κυρίως, στο σημαντικό έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο των ΗΠΑ, το οποίο αποδίδεται ευρέως στους εισαγωγικούς περιορισμούς που επιβάλλουν οι εμπορικοί εταίροι της χώρας.

Το 1987 είχαμε ένταση στις σχέσεις ΕΟΚ-ΗΠΑ, μετά το ρεκόρ που σημείωσε το εμπορικό έλλειμμα τον ίδιο χρόνο. Οι τάσεις αυτές απεικονίζονται στο εμπορικό νομοσχέδιο που ενέκρινε το Κογκρέσο τον Απρίλιο του 1988, φέρνοντας ανησυχίες στη Κοινότητα, ιδιαίτερα για τις διατάξεις που αφορούσαν την αύξηση των γεωργικών επιδοτήσεων, τις μονομερείς καταγγελίες των ΗΠΑ για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, την αρχή της ετεροδικίας που εφαρμόζεται σε κυρώσεις παράβασης των κανονισμών για τον έλεγχο των εξαγωγών καθώς και την πρόσβαση σε ξένες χώρες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Η Κοινότητα αντέδρασε δυναμικά, ξεκινώντας νομική διαδικασία και λαμβάνοντας αντίμετρα σε όλους τους τομείς, για τη ζημιά που προκαλείται στα συμφέροντα της και την παράβαση των κανονισμών της GATT. Από τη μεριά τους οι ΗΠΑ θεωρούν την γεωργική πολιτική της Κοινότητας, ως εμπόδιο όχι μόνο για την πρόσβαση στη κοινοτική αγορά, αλλά και για τις εξαγωγές τους στις αγορές τρίτων χωρών. Επίσης επιτίθονται δριμύτατα κατά της κοινοτικής πολιτικής για τις επιδοτήσεις των εξαγωγών.

Στις 22 Νοεμβρίου του 1990 και μετά από την πτώση των κομμουνιστικών καθεστώτων στη Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, έγινε σαφής η ανάγκη για την ύπαρξη μιας ενωμένης και δυνατής Ευρώπης. Αυτή ήταν η άποψη που επικράτησε για να οδηγηθούμε σε μια διατλαντική διακήρυξη από τις ΗΠΑ, που σκοπό είχε την συνεργασία, την ανάπτυξη, το διάλογο και την ισότητα.

Στις 3 Δεκεμβρίου 1993 ένα καινούριο διατλαντικό πρόγραμμα εργασίας έρχεται να συμπληρώσει την προηγούμενη διατλαντική διακήρυξη, καθορίζοντας καινούριους τομείς συνεργασίας μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ, όπως είναι η προώθηση της ειρήνης, της σταθερότητας, δημοκρατίας, ανάπτυξης στον κόσμο, ανάπτυξη παγκόσμιου εμπορίου. Επίσης σημαντικό είναι και η καθιέρωση ενός προγράμματος συνεργασίας στο τομέα της ανώτερης εκπαίδευσης.

Το 1996 μονομερείς ενέργειες των ΗΠΑ διατάραξαν για ακόμη μια φορά τις σχέσεις που αναπτύσσονταν μεταξύ των ΗΠΑ και της Ε.Ε. Με το νόμο "HELMES- BURTON" που τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο του 1996, οι ΗΠΑ απειλούν με δικαστικές διώξεις τις επιχειρήσεις τρίτων κρατών, που διατηρούν σχέσεις με πρώην αμερικανικές επιχειρήσεις που έχουν εθνικοποιηθεί στην Κούβα το 1959.

Αυτές όμως οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις είναι πάρα πολλές και ούτε εκείνες, ούτε οι κυβερνήσεις μπορούν να δεχτούν την παρέμβαση ενός τρίτου κράτους στις υποθέσεις τους. Τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου (1996) οι ΗΠΑ έθεσαν και άλλο νόμο με υπερεδαφική ισχύ κατά του Ιράν και της Λιβύης, το "νόμο D' AMATO"

4.9 ΚΑΝΑΔΑΣ

Οι σχέσεις της Ε.Ε. με τον Καναδά ξεκινάνε από το 1959, μετά τη συνεργασία που είχαν σχετικά με την ειρηνική χρησιμοποίηση της ενέργειας, συμφωνία που συνήφθηκε μεταξύ Ευρατόμ και Καναδά.

Ακόμη το 1976 υπήρξε συμφωνία μεταξύ ΕΟΚ και Καναδά σχετικά με τις εμπορικές συναλλαγές, τη βιομηχανία, την επιστήμη, ενώ το 1981 υπήρξε συμφωνία για την αλιεία.

Η Ε.Ε. και ο Καναδάς ανιδρούν από κοινού στην υπερεδαφική ισχύ των αμερικάνικων νόμων HELMS BURTON και D' AMATO.

Βέβαια διαφορές μεταξύ των χωρών αυτών υπάρχουν. Αυτές εντοπίζονται κυρίως στο τομέα της αλιείας, όπου η Καναδική κυβέρνηση επιτρέπει την επιβολή προστίμων σε ξένα αλιευτικά. Ελπίζεται βέβαια, ότι η νέα συμφωνία για την αλιεία, η οποία συμπεριλαμβάνεται στα πλαίσια της Οργάνωσης της αλιείας του Βορειοδυτικού Ατλαντικού (NAFO), θα θέσει τέρμα σε αυτές τις αψιμαχίες.

Από τις αρχές του 1994 τέθηκε σε ισχύ η **Βορειοαμερικανική Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών N.A.F.T.A.** (North American Free Trade Agreement) με την οποία διευρύνεται η Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών που ισχύει από το 1989 μεταξύ των ΗΠΑ και του Καναδά και σε αυτή προστίθεται το Μεξικό.

Η NAFTA δημιούργησε την δεύτερη σε μέγεθος ζώνη ελεύθερων συναλλαγών στο κόσμο. Καλύπτει συνολικό πληθυσμό 370 εκατ.

Κατοίκων και το συνολικό ακαθάριστο προϊόν των χωρών που την απαρτίζουν ανέρχεται στα 6,8 τρισεκατομμύρια δολάρια. Αρχίζοντας με τη σταδιακή κατάργηση των δασμών, η ζώνη ελεύθερων συναλλαγών οραματίζεται να περιλάβει και άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Η δημιουργία ενός τέτοιου οικονομικού μπλοκ, που αποτελεί μεγάλη αγορά για τα ευρωπαϊκά προϊόντα, ήταν φυσικό να προκαλέσει ανησυχίες στην Ένωση, για τις αποφάσεις και την πολιτική που θα ακολουθήσει η NAFTA απέναντι στις τρίτες χώρες.

4.10 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Οι χώρες της Λατινικής Αμερικής θεωρούνται ως μη συνδεδεμένες χώρες. Η Ευρώπη αποτελεί σημαντικό εμπορικό εταίρο της Λατινικής Αμερικής. Το 20% των εξαγωγών της έχει ως προορισμό τη Λατινική Αμερική και το 20% των εισαγωγών της προέρχεται από αυτή. Η διατήρηση και η αύξηση των ροών αυτών έχουν ζωτική σημασία για την αποκατάσταση της οικονομικής ισορροπίας των χωρών αυτών.

Το ΣΓΠ διευκολύνει τη πρόσβαση τους στην ευρωπαϊκή αγορά και μέσω της ανάληψης ενεργειών εμπορικής προώθησης, καταβάλλονται προσπάθειες για την ενίσχυση της πολιτικής που ακολουθούν στο τομέα των εξαγωγών. Ωστόσο, οι διευκολύνσεις αυτές θα περιοριστούν πολύ γρήγορα αν δεν ενισχυθεί το παραγωγικό δυναμικό. Αυτός είναι και ο λόγος που αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην προώθηση των επενδύσεων, ιδίως χάρη στις ενέργειες που αφορούν τις μικρές επιχειρήσεις και τη στήριξη των ενεργειών συνεργασίας με τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Το 1990 υπογράφηκε συμφωνία εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας μεταξύ Ε.Ε. και Αργεντινής. Βασικό σημείο της συμφωνίας αυτής, είναι η τήρηση των δημοκρατικών αρχών και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ανάλογες συμφωνίες υπογράφηκαν μεταξύ της Ε.Ε. και της Χιλής, του Μεξικού, της Παραγουάης, της Ουρουγουάης και της Βραζιλίας.

Η Ε.Ε. προσφέρει τεχνική βοήθεια για δημιουργία κοινής αγοράς μεταξύ των χωρών της **Mercosur** (Αργεντινή, Βραζιλία, Παραγουάη, Ουρουγουάη). Η βοήθεια αυτή επεκτείνεται σε οικονομική- εμπορική συνεργασία στις 15 Δεκεμβρίου 1995 στην Μαδρίτη.

Αυτή η συμφωνία αποβλέπει: στην επισημοποίηση του πολιτικού διαλόγου, την ελευθέρωση του εμπορίου, τις αμοιβαίες επενδύσεις, την περιφερειακή ολοκλήρωση καθώς επίσης την ανάπτυξη της παιδείας, του πολιτισμού, την επικοινωνία και την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Για τον λόγο αυτό τα χρηματοδοτικά μέσα της Ε.Ε. προς τη Λατινική Αμερική, την περίοδο αυτή διπλασιάζονται, στα πλαίσια εδραίωσης και ενίσχυσης της συνεργασίας τους. Η συνεργασία θα συμβάλλει στην

ανάπτυξη των ικανοτήτων των θεσμικών οργάνων των δικαιούχων, στη βελτίωση της οικονομικής τους κατάστασης και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους. Η καταπολέμηση της φτώχειας παραμένει ένας από τους τομείς με προτεραιότητα.

Το ίδιο περιεχόμενο είχε η πολιτική διακήρυξη που εγκρίθηκε στη Ρώμη στις 20 Δεκεμβρίου του 1990. Η Ε.Ε. επιδιώκει να συμβάλει στη πολιτική σταθερότητα και στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των χωρών αυτών που διαθέτουν ένα σημαντικό πλούτο σε πρώτες ύλες.

Οι περισσότερες από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία των φτωχότερων αναπτυσσόμενων χωρών. Ωστόσο στις χώρες αυτές, με μέσο εισοδηματικό επίπεδο, οι διαφορές μεταξύ φτωχών και πλουσίων είναι έντονες και η υπανάπτυξη και ο ανθρώπινος πόνος αποτελούν καθημερινά φαινόμενα, ιδίως όσον αφορά τα εκατομμύρια των αγροτών.

Κάτω λοιπόν από αυτές τις συνθήκες, η χρηματοδοτική και τεχνική ενίσχυση της Κοινότητας αφορά κυρίως τον αγροτικό πληθυσμό. Περισσότερα από 150 έργα χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο αυτό τα τελευταία χρόνια: γεωργική παραγωγή, κτηνοτροφία, αλιεία, άρδευση, έργα στον εκπαιδευτικό και κοινωνικό τομέα, στήριξη των αγροτικών μεταρρυθμίσεων κ.α. Η επισιτιστική βοήθεια παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στις χώρες που αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα στο τομέα αυτό. Επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια χορηγείται στα θύματα εξαιρετικών συνθηκών, όπως γυσικές καταστροφές, επιδημίες, εμφύλιοι πολέμοι κ.τ.λ.

Επί του παρόντος, αποδίδεται όλο και μεγαλύτερη προσοχή στον πληθυσμό των μεγάλων αστικών κέντρων. Στη δεκαετία του 1990 φαίνεται ότι η φτώχεια αποτελεί φαινόμενο των μεγάλων αστικών κέντρων της Λατινικής Αμερικής. Μεγάλο πρόβλημα για τις χώρες αυτές είναι και το λαθρεμπόριο ναρκωτικών ουσιών, σπείρες και ομάδες που λυμαίνονται την περιοχή αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο: ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

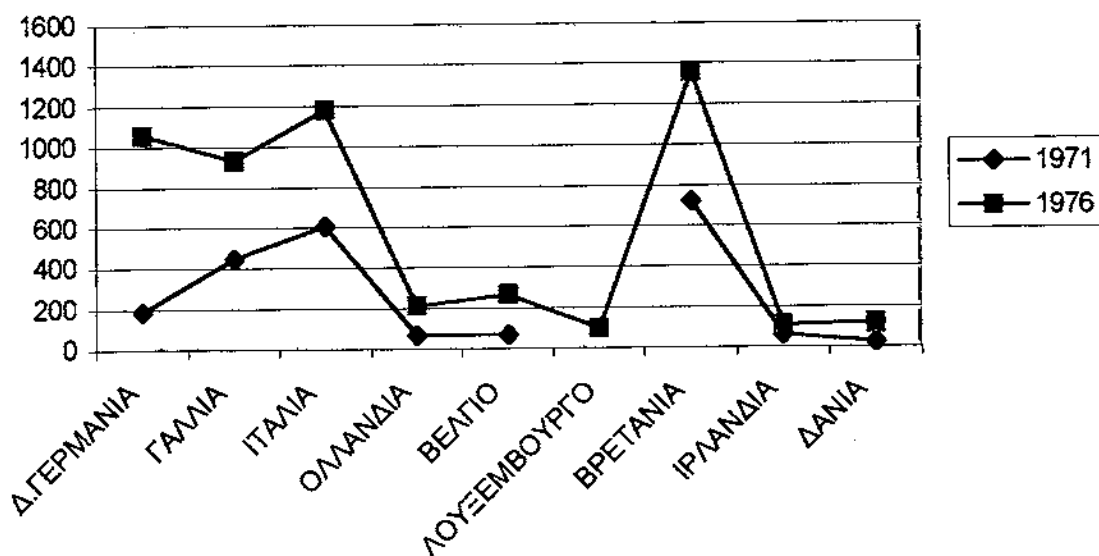
5.1 ΠΡΩΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Είδαμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε σαν ΕΚΑΧ το 1950, με τη συμμετοχή έξι χωρών : της Γαλλίας, Ολλανδίας, Δυτικής Γερμανίας, Ιταλίας Βέλγιου και Λουξεμβούργου. Την 1^η Ιανουαρίου του 1973 οι έξι χώρες της Ένωσης γίνονται εννέα με την ένταξη της Αγγλίας, Δανίας και Ιρλανδίας.

Η διεύρυνση αυτή συντελέστηκε με την υιοθέτηση μιας πενταετούς μεταβατικής περιόδου σταδιακής προσαρμογής των νέων μελών στο κοινοτικό κεκτημένο. Κατά την περίοδο αυτή, υπήρχε η εντύπωση ότι η οικονομική κρίση των δυτικών οικονομιών ήταν προσωρινή και γρήγορα θα ξεπερνούταν. Όμως οι δυσκολίες δεν ξεπεράστηκαν και επηρέασαν τόσο τα κράτη- μέλη όσο και τα υποψήφια.

Σημαντικότερο πρόβλημα, ήταν αυτό της ανεργίας. Η ενεργειακή κρίση και η νέα διεθνής κατανομή της εργασίας οδήγησαν σε δομικές αλλαγές που δημιούργησαν προβλήματα ανεργίας στην Κοινότητα. Το παρακάτω διάγραμμα μας δίνει μια σαφή εικόνα για την αύξηση της ανεργίας κατά το έτος 1976, όταν δηλαδή η Κοινότητα αριθμούσε πλέον εννέα μέλη. Όπως μπορούμε να συμπεράνουμε, το ποσοστό αύξησης της ανεργίας ήταν σημαντικό συγκριτικά με το έτος 1971 στις παρακάτω χώρες.

ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΟΚ

5.2 ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Στις 20 Απριλίου του 1978 η Κοινότητα επεκτείνεται και αριθμεί πλέον όχι εννέα μέλη αλλά δώδεκα. Η ένταξη τριών ασθενέστερων δομικά και οικονομικά χωρών του Μεσογειακού Νότου της Ελλάδας, Ισπανίας και Πορτογαλίας δημιουργεί καινούρια προβλήματα στη Κοινότητα.

Ο μέσος όρος βιοτικού επιπέδου των υποψήφιων χωρών ήταν πολύ χαμηλότερος από αυτόν της Κοινότητας. Οι χώρες αυτές, θα έφερναν στη κοινή αγορά προβλήματα που συνδέονταν με την ανάπτυξη τους, διαφορετικού όμως τύπου και χαμηλότερου επιπέδου από την κοινοτική.

Οι δομικές αλλαγές που ήταν αναγκαίες να επιβληθούν στα νέα μέλη και οι αναδιαρθρώσεις του αγροτικού τομέα, θα επιφέρουν πιέσεις στην αγορά εργασίας, γεγονός που στο παρελθόν είχε οδηγήσει στη διέξοδο της μετανάστευσης ιδιαίτερα προς τις χώρες της Ένωσης.

Υπήρχαν όμως προοπτικές ανάπτυξης των χωρών αυτών. Η Ισπανία έχει μεγάλη αγορά και θεωρείται κύριος ανταγωνιστής της Κοινότητας, για ορισμένους τομείς της οικονομίας. Στην Ελλάδα ο τουρισμός και η ναυτιλία είναι ισχυρά στοιχεία που αν χρησιμοποιηθούν σωστά είναι ικανά να προωθήσουν τη μεσοπρόθεσμη ανάπτυξη. Από την προοπτική της ελληνικής ένταξης στην Κοινότητα δημιουργείται το ζήτημα των επιπτώσεων που θα προκύψουν, σε μια εποχή που δεν έχουν ακόμη

απορροφηθεί οι συνέπειες της προηγούμενης διεύρυνσης. Τα προβλήματα όμως αυτά δεν θα έπρεπε να θεωρηθούν ως εμπόδια, αλλά ως κίνητρα για την αναζήτηση λύσεων, για την εσωτερική ανάπτυξη και ενίσχυση της Κοινότητας.

Σε σχέση με την Ελλάδα υπήρχε ακόμη ένα μελανό σημείο σε ότι αφορούσε την ένταξη της στην Ευρώπη: οι σχέσεις της με την Τουρκία. Η προοπτική της ελληνικής ένταξης εγείρει το πρόβλημα των διαφορών ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία. Η Κοινότητα θα έπρεπε να 'παίξει' το ρόλο του μεσολαβητή και να υποδείξει και στις δύο χώρες την ανάγκη να καταλήξουν σε δίκαιες και μόνιμες λύσεις των διαφορών που τις χωρίζουν.

Μέχρι τώρα, και η Ελλάδα και η Τουρκία είχαν κοινό παρονομαστή στη σχέση τους, το ρόλο τους ως Συνδεδεμένες Χώρες με την Κοινότητα. Τώρα όμως με την πιθανή ένταξη της Ελλάδας στην Ένωση θα έπρεπε να βρεθεί ένας καινούριος παράγοντας που θα αποκαθιστούσε την ισορροπία των μεταξύ τους σχέσεων.

5.3 ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Το 1995 ήταν μια χρονιά ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, η Ένωση διευρύνεται πλέον από δώδεκα σε δεκαπέντε μέλη, με την ένταξη της Αυστρίας, Σουηδίας και Φιλανδίας, ενώ στο επίκεντρο βρίσκεται η αναθεώρηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και η συζήτηση κρίσιμων επιλογών για την Ε.Ε. όπως είναι η διεύρυνση (Κύπρος, Μάλτα, Τουρκία) και η επέκταση της μεσογειακής πολιτικής.

Είναι φυσικό ότι τα προβλήματα για την ένταξη των παραπάνω χωρών δε λείπουν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ένταξη της Φιλανδίας στην Κοινότητα. Η φιλανδική οικονομία γνώρισε μια άνευ προηγουμένου κρίση, με αφορμή την πτώση του κομμουνισμού. Για πολλά χρόνια οι εμπορικές συναλλαγές της Φιλανδίας με τη Σοβιετική Ένωση αντιπροσώπευαν το 16% των συνολικών εξαγωγών της χώρας, με αποτέλεσμα η πτώση του σοβιετικού κομμουνισμού να αποτελέσει σοβαρό οικονομικό πλήγμα για τις φιλανδικές επιχειρήσεις.

Από τη μεριά των Φιλανδών υπήρχε και ο φόβος για την ένταξη της χώρας τους στην Ένωση, γιατί θα σταματούσαν οι γενναίες γεωργικές επιδοτήσεις που έδινε μέχρι τότε η φιλανδική κυβέρνηση στους αγρότες, καθώς επίσης κυριαρχούσε ο φόβος ότι θα ισοπεδωθούν από τον ανταγωνισμό των άλλων χωρών, δεδομένου ότι στην Φιλανδία το μέγεθος του αγροτικού κλήρου και οι ειδικές κλιματολογικές συνθήκες (βαρύς χειμώνας) κάθε άλλο παρά βοηθούν την αναταγωνιστικότητα της φιλανδικής γεωργίας.

Για όλους αυτούς τους λόγους 4 στους 10 Φιλανδούς δεν υποστηρίζουν την ένταξη της χώρας τους στην Ε.Ε. Έπρεπε λοιπόν να βρεθούν λύσεις που να προασπίζουν τόσο τα συμφέροντα της Κοινότητας, η οποία έχει σοβαρούς λόγους να θέλει την ένταξη της Φιλανδίας στα πλαίσια της (αποτελεί τα μόνα σύνορα με τη Ρωσία και έχει ισχυρές προσβάσεις στις άλλες χώρες της Βαλτικής) όσο και τα συμφέροντα της ίδιας της χώρας. Έτσι λοιπόν προτάθηκαν τα εξής: να χαρακτηριστεί η γεωργία τους ως 'αρκτική' όπως λ.χ. χαρακτήρισε την ελληνική ως 'μεσογειακή', ώστε μέσω αυτού του χαρακτηρισμού ορισμένα προϊόντα να εξαιρεθούν από την ΚΑΠ.

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι η Ε.Ε. απορροφά το 53% περίπου των φιλανδικών εξαγωγών και προμηθεύει το 47% των εισαγωγών της χώρας αυτής.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι σε κάθε βήμα που γίνεται προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση υπάρχουν προβλήματα, τα οποία όμως πρέπει και ξεπερνιούνται με σκοπό την ευημερία των λαών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο: ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

6.1 ΣΗΜΑΣΙΑ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Είδαμε στα προηγούμενα κεφάλαια ότι η Ε.Ε. ενισχύει τις χώρες ιδιαίτερα της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης καθώς και τα κράτη της Μεσογείου με σκοπό την μελλοντική ένταξη τους στην Κοινότητα.

Στο έγγραφο “**Agenda 2000**” της 16^{ης} Ιουλίου 1997, η Επιτροπή συνιστά μια συνολική στρατηγική για την ανάπτυξη της Ε.Ε. μέχρι το έτος 2006. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται πέντε χώρες της ΚΑΕ (Εσθονία, Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία, Σλοβενία) που μαζί με την Κύπρο μπορούν να αρχίσουν διαπραγματεύσεις για την ένταξη τους στην Ένωση, καθώς και στρατηγικές που μπορούν να μπουνε σε ισχύ χωρίς να επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός της Ένωσης και των χωρών- μελών που συμβάλλουν σε αυτόν.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού η Επιτροπή προτείνει :

- ◆ Την αναμόρφωση των κοινών πολιτικών με δημοσιονομικό κόστος (ΚΑΠ, Διαρθρωτική Πολιτική Συνοχής) προκειμένου να εξοικονομηθούν πόροι για την χρηματοδότηση της διεύρυνσης χωρίς να αυξηθεί το συνολικό ύψος του προϋπολογισμού και
- ◆ Τη διατήρηση σημαντικών ‘στοιχείων πολιτικής’ που να ικανοποιούν την ομάδα των λιγότερο εύπορων χωρών, οι επονομαζόμενες «χώρες συνοχής» που ήδη περιορίζονται στις Μεσογειακές χώρες δηλαδή Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία, Ιρλανδία

Στη συνέχεια παραθέτουμε ένα πίνακα που δείχνει το ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ ΣΗΜΕΡΙΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΥΝΟΧΗΣ(ppp, Ε.Ε =100)*

ΧΩΡΕΣ	1990	1996
ΕΛΛΑΔΑ	58,4	64,6
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	59,4	69,4
ΙΣΠΑΝΙΑ	74,5	76,9
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	71,9	103,9

Είναι αυτονόητο ότι η ταυτόχρονη έναρξη των διαπραγματεύσεων δεν σημαίνει και ταυτόχρονη διεκπεραίωση τους.

Αυτό εξαρτάται από τον χρόνο τον οποίο οι χώρες αυτές θα έχουν πετύχει τα κοινοτικά πρότυπα και η οικονομία τους, σημαντικός παράγοντας, θα είναι σε θέση να συμβαδίζει με τις οικονομίες των κρατών- μελών της Ένωσης.

Η ένταξη των χωρών αυτών φέρνει πιο κοντά την κοινότητα στο στόχο της : τη δημιουργία μιας ισχυρής ενωμένης Ευρώπης, με ισχυρή οικονομία και με ενεργό ρόλο στις διεθνείς εξελίξεις.

Στη συνέχεια αναφερόμαστε περιληπτικά στα στάδια της Ευρωπαϊκή διεύρυνσης και της επέκτασης της Ένωσης από έξι χώρες σε δεκαπέντε.

*πηγή Ευρωπαϊκή Επιτροπή

6.2 ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε ΚΑΙ Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΚΑΕ

Όπως είδαμε, στα άμεσα σχέδια της ευρύτερης πολιτικής της Ε.Ε περιλαμβάνεται και η ένταξη πέντε χωρών της ΚΑΕ, (Εσθονία, Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία, Σλοβενία). Όμως η νέα αυτή διεύρυνση φέρνει στο προσκήνιο σημαντικά προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπισθούν με τους πιο κατάλληλους χειρισμούς.

Το πιο σημαντικό πρόβλημα είναι η πρόσθετη Δημοσιονομική επιβάρυνση του Κοινοτικού προϋπολογισμού. Επειδή το επίπεδο ανάπτυξης των χωρών αυτών είναι αρκετά χαμηλό σε σχέση με αυτό της Ε.Ε. ενώ η συμμετοχή του αγροτικού τομέα είναι σχετικά υψηλή, η επιβάρυνση αυτή θα είναι ιδιαίτερα σημαντική και τέτοιας έκτασης ώστε να αποτελέσει σοβαρό εμπόδιο.

Η ένταξη των χωρών αυτών με την εφαρμογή των σημερινών πολιτικών της Ε.Ε. θα απαιτούσε πρόσθετη ετήσια δαπάνη 63,6 δισ. ECU από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, ο οποίος το 1995 έφθανε τα 75,4 δισ. ECU. Πρέπει να λάβουμε υπόψιν μας ότι περίπου το 85% του Κοινοτικού προϋπολογισμού διατίθεται για την ΚΑΠ, το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπιστεί με σημαντικές αποφάσεις για μεταβολές:

- α) στην αύξηση των πόρων του Κοινοτικού προϋπολογισμού
- β) στην μεταρρύθμιση των πολιτικών που ισχύουν σήμερα
- γ) στη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων για τις νέες χώρες, που θα περιορίσουν το κόστος της νέας διεύρυνσης.

Η μεγαλύτερη επιβάρυνση θα προέλθει από την εφαρμογή της ΚΑΠ στις χώρες αυτές, όπου το 25% περίπου του εργατικού δυναμικού απασχολείται στον αγροτικό τομέα έναντι με 6% στην Ε.Ε. Η ενοποίηση της αγοράς θα προκαλέσει μάλλον αύξηση εισαγωγών από την Ε.Ε. ενώ με τις τεράστιες ανάγκες για επενδύσεις στον γεωργικό τομέα, τα είδη των γεωργικών προϊόντων που παράγουν οι χώρες αυτές είναι από τα ήδη πλεονασματικά στην Ένωση, συν το γεγονός ότι τα ποσά που απαιτεί η εφαρμογή της ΚΑΠ είναι τεράστια. Επομένως εύκολα συμπεραίνουμε, ότι δημιουργούνται σοβαρής έκτασης προβλήματα, για τα οποία θα πρέπει να βρεθούν τρόποι επίλυσης τους.

Ένας τρόπος αντιμετώπισης των παραπάνω προβλημάτων θα ήταν η αύξηση των πόρων του Κοινοτικού προϋπολογισμού. Τα μεγάλα οικονομικά και πολιτικά οφέλη από την διεύρυνση δικαολογούν μια πρόσθετη εισφορά των φορολογουμένων.

Επίσης η αναβολή της ένταξης των χωρών αυτών για μεγάλο χρονικό διάστημα, ώστε το επίπεδο ανάπτυξης τους να πλησιάσει περισσότερο με αυτό των κρατών-μελών της Ένωσης, προκειμένου το κόστος που θα απαιτηθεί να μειωθεί σημαντικά.

Η επανεξέταση όλων των κοινοτικών πολιτικών με στόχο την μεταρρύθμιση τους, θα εξοικονομούσε πόρους για την διεύρυνση η οποία θα κόστιζε λιγότερο. Ακόμα η διαφοροποιημένη μεταχείριση των νέων μελών, η οποία θα προέβλεπε μειωμένες ενισχύσεις από τις υπάρχουσες πολιτικές, μακροχρόνιες μεταβατικές περιόδους, θα μπορούσαν να αποδειχθούν λύσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Η επιλογή όμως της διαφοροποιημένης μεταχείρισης των νέων μελών, θα ερχόταν σε αντίθεση με την φιλοσοφία της Ε.Ε. όπου όλοι οι λαοί δικαιούνται ίσες ευκαιρίες για ανάπτυξη, ευημερία και ποιότητα ζωής.

Βέβαια παρόλα τα προβλήματα το άνοιγμα της Ένωσης προς τις χώρες αυτές δημιουργούν πολλαπλές προοπτικές ανάπτυξης στον τομέα του εμπορίου. Αν σκεφθεί κανείς τους περιορισμούς στο εμπόριο που υπήρχαν στις χώρες αυτές λόγω των πολιτικών τους καθεστώτων μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1980, οι ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης και η πολύ κοντινή τους γεωγραφική θέση, αποτελούν ιδανικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και την διεύρυνση των εμπορικών συναλλαγών με την Ε.Ε.

Είναι σημαντικό ν' αναφέρουμε ότι οι μεγαλύτεροι εταίροι της Ένωσης υπήρξαν η Πολωνία με μερίδιο 37% στο εξωτερικό της εμπόριο προς τις χώρες αυτές, η Τσεχία περίπου το 25%, η Ουγγαρία το 21%, ενώ οι άλλες χώρες κάλυπταν μικρότερα μερίδια.

6.3 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Κύπρος αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Ευρώπη γενικότερα, εξ' αιτίας της γεωγραφικής της θέσης. Από το 1993 έχουν αρχίσει οι συζητήσεις για ένταξη της Κύπρου στη Κοινότητα.

Δυστυχώς όμως το θέμα αυτό είναι σύνθετο και πολύπλοκο γιατί εμπλέκονται και τουρκικά συμφέροντα. Υπάρχουν κρίσιμα θέματα που αφορούν τόσο τους κατοίκους του νησιού όσο και την Ευρωπαϊκή Ένωση εάν τελικά ενταχθεί μέσα στα πλαίσια της Κοινότητας. Θέματα όπως είναι αυτό της ασφάλειας, των εγγυήσεων, το εδαφικό ή αν μιλάμε για ένα κράτος με ενιαία κυριαρχία, με ενιαία ιθαγένεια, ή αν τελικά υπάρχει πολιτική ισότητα.

Μολονότι η Κύπρος είναι μια αναπτυγμένη οικονομία, αφού πληροί και τα 'κριτήρια σύγκλισης' για την είσοδο της στην πλήρη Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) υπάρχουν ωστόσο τομείς που θα χρειασθούν προσεκτική διαπραγματευτική προσέγγιση και χειρισμούς όπως ελεύθερη εγκατάσταση, φορολογικό καθεστώς κ.α.

Εκτός από τα τεχνικής μορφής προβλήματα, το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου δημιουργεί εντάσεις στην διαπραγματευτική διαδικασία. Η ένταξη της Κύπρου στην Ένωση μπορεί ν' αλλάξει ριζικά τις τριγωνικές σχέσεις Ελλάδας- Τουρκίας- Κύπρου. Είναι γνωστό ότι ένα κράτος που προσχωρεί στην Ε.Ε. πρέπει να πληροί την απαραίτητη προϋπόθεση για πλήρη εφαρμογή των βασικών ελευθεριών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Επιπλέον οποιεσδήποτε παρεκκλίσεις και μεταβατικές ρυθμίσεις σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να συγκρουστούν με τις βασικές αρχές και διατάξεις του κοινοτικού κεκτημένου, όπως είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές ελευθερίες.

Το 1989 το Κυπριακό Εθνικό Συμβούλιο πρότεινε τη δημιουργία δύο ομοσπόνδων περιφερειών, μια που να διοικείται από τους Ελληνοκύπριους και μια που να διοικείται από τους Τουρκοκύπριους. Παράλληλα θα διασφαλίζεται εγγυημένη πληθυσμιακή και περιουσιακή πλεοψηφία των Τουρκοκύπριων στην περιφέρεια που θα διοικούν και των Ελληνοκύπριων στην άλλη περιφέρεια, με συνέπεια τα ακόλουθα:

- I. Ύπαρξη ανώτατου ορίου στον αριθμό των Ελληνοκύπριων που θα διαμένουν στην υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση περιφέρεια, ώστε να αποτελούν μειονότητα και μειοψηφία. Επομένως στους Ελληνοκύπριους εκείνους που θα ξεπερνούν το ανώτατο πληθυσμιακό όριο, δεν θα τους επιτρέπεται να διαμένουν σε αυτήν τη περιφέρεια. Παραβιάζεται έτσι η βασική ελευθερία της ελεύθερης εγκατάστασης.
- II. Ύπαρξη ανώτατου ορίου στην έκταση της ακίνητης περιουσίας που θα αποτελεί ιδιοκτησία των Ελληνοκύπριων, ώστε να μην

- III. υπερβαίνει εκείνη που θα κατέχεται από Τουροκύπριους. Παραβιάζεται έτσι η βασική ελευθερία της απόκτησης και κατοχής ακίνητης περιουσίας.
- IV. Η υπό τουρκοκυπριακή περιφέρεια θα διοικείται από τους Τουρκοκύπριους και θα περιορίζονται τα εκλογικά δικαιώματα των Ελληνοκύπριων. Γεγονός με το οποίο παραβιάζεται το ανθρώπινο δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.
- V. Λόγω των πιο πάνω περιορισμών, οι Ελληνοκύπριοι θα έχουν περιορισμένες δυνατότητες επαγγελματικής και οικονομικής δραστηριότητας και ανάπτυξης στην υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση περιφέρεια, κάτι που θα παραβιάζει τις ελευθερίες εργασίας, επαγγέλματος και ανάπτυξης της οικονομικής και επιχειρησιακής δραστηριότητας.

Αυτή όμως η λύση της διζωνικής- δικοινοτικής ομοσπονδίας οδηγεί στη διαμόρφωση ενός κράτους που η δομή και η λειτουργία του, συγκρούονται με ουσιώδεις διατάξεις και αρχές του κοινοτικού κεκτημένου και σχετικών διεθνών συμβάσεων. Επομένως οι παραπάνω προτάσεις, οι οποίες επιβεβαιώθηκαν και το 1990 με την αίτηση της Κύπρου για την ένταξη της στην Ένωση, αποκλείουν τη προσχώρηση ολόκληρης της Κύπρου ως ενιαίο κράτος στην Κοινότητα.

Έτσι λοιπόν για να γίνει η Κύπρος κράτος- μέλος της Ένωσης με βάση πάντα το κοινοτικό κεκτημένο και για να εναρμονισθεί με αυτό, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο εαν η Κύπρος ενταχθεί ως ενιαίο κράτος με τη βελτίωση και αναμόρφωση του υπάρχοντος συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία αναγνωρίζεται διεθνώς, κατοχυρώνεται από τους διεθνείς νόμους και στο οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία στηρίζει τη διεθνή της αναγνώριση και υποστήριξη.

Αποτελεί συμφέρον όλων να ενταχθεί η Κύπρος μέσα στην Ευρώπη, διότι προσφέρει ένα αίσθημα ασφάλειας εξ' αιτίας του γεγονότος ότι στόχος της Ένωσης είναι και η Κοινή Αμυντική Πολιτική. Επομένως επίθεση από μια χώρα, προς ένα μέλος της Ένωσης είναι εγχείρημα πιο δύσκολο απ' όταν μια χώρα είναι μόνη της σε οποιοδήποτε χώρο.

Επίσης η πιθανότητα ένταξης της Κύπρου στην Ευρώπη, αποτελεί μια καλή ευκαιρία για να λυθεί το Κυπριακό. Δίνεται η δυνατότητα στη Τουρκία ν' αλλάξει τη πολιτική της στα κατεχόμενα, γιατί όλοι οι κάτοικοι της Κύπρου επομένως και οι Τουρκοκύπριοι θα είναι μέλη της Ένωσης. Με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί ευημερία, ίση μεταχείριση και εξυπηρέτηση των συμφερόντων, όλων ανεξαιρέτα των πολιτών της, όπως ακριβώς συμβαίνει με τους πολίτες κάθε κράτους- μέλους της Ε.Ε. και επιτέλους μετά από ιστορία τόσων χρόνων θα βρεθούν εποικοδομητικές λύσεις στο κυπριακό πρόβλημα.

Ίσως, η μόνη αρνητική επίπτωση ως προς την Ελλάδα για την ένταξη αυτή, είναι ότι δημιουργούνται πολλαπλοί κίνδυνοι για την ανατροπή των ισορροπιών, διότι η Κύπρος αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ Ελλάδας- Τουρκίας, επομένως και για τις μεταξύ τους σχέσεις.

6.4 Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Τουρκία είναι μια χώρα με κύρια γεωγραφική θέση στη Μεσόγειο και με τεράστια αγορά, επομένως είναι φυσικό να παίζει σημαντικό ρόλο για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μία πρώτη ενέργεια της Κοινότητας απέναντι στη Τουρκία ήταν η τελωνειακή ένωση- η διαπραγμάτευση της οποίας ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 1994 – μια πράξη πολιτική. Διότι τελωνειακή ένωση σημαίνει πολιτικό διάλογο, χρηματοδοτική και τεχνική ενίσχυση, συμφωνίες μεταξύ των δύο μερών. Βέβαια η ένωση με την Τουρκία είναι ένα θέμα με μεγάλη πολιτική βαρύτητα, το οποίο έχει άμεσο αντίκτυπο στην Ελλάδα. Συνεπώς η Ελλάδα πρέπει να έχει τον κύριο λόγο όσον αφορά το ζήτημα αυτό.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός με την κρίση στη νησίδα Ύμια. Η Τουρκία θα απολάμβανε το πρόγραμμα “**MEDA**”, χρηματοδοτική και τεχνική ενίσχυση για αναδιάρθρωση οικονομικών και κοινωνικών δομών στα πλαίσια της Ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης. Όμως η στάση της Τουρκίας στην Ύμια, παρενέβη σημαντικές αρχές της Ένωσης όπως το σεβασμό της εδαφικής ακεραιότητας των χωρών- μελών της. Τότε η Ελλάδα άσκησε βέτο, το οποίο όμως δεν μπόρεσε να κρατήσει μέχρι τέλος.

Η Τουρκία έχει σημαντικό ρόλο για την Κοινότητα γιατί αποτελεί το συνδετικό κρίκο με την Μέση Ανατολή. Για τον ίδιο λόγο οι ΗΠΑ θέλουν φιλικές σχέσεις με τη Τουρκία, εφόσον αυτή έχει τις δεύτερες μεγαλύτερες σε μέγεθος ένοπλες δυνάμεις και την αναγορεύουν σε υπερδύναμη της περιοχής.

Έτσι λοιπόν εξηγείται περισσότερο γιατί οι ΗΠΑ εμφανίζονται να διατηρούν υπό τη κηδεμονία τους την ευρύτερη περιοχή. Γι' αυτούς τους λόγους η Αμερική επιθυμεί τη σύνδεση της Τουρκίας με την Ευρώπη, για να μπορεί να επεκτείνει την επιρροή και τη δύναμη της, αδιαφορώντας για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ύπαρξη στρατοκρατικού καθεστώτος και το χαμηλό οικονομικό της επίπεδο.

Είναι γνωστό ότι στη Τουρκία υπάρχει σήμερα σκληρός καπιταλισμός και εξαθλίωση της μεγάλης μάζας του τουρκικού λαού, που στο σύνολο της, αποτελείται από υπαλλήλους, αγρότες και εργάτες.

Η ένταξη της Τουρκίας στην Ένωση, μπορεί να αποτελέσει ένα βασικό ξεκίνημα για άνοδο του βιοτικού επιπέδου και καλύτερευση της

οικονομίας της χώρας αυτής. Μερικοί από τους λόγους που συμβάλλουν στην άνοδο της οικονομίας είναι η σταδιακή κατάργηση των φόρων και των δασμών στα εισαγόμενα προϊόντα, αποτέλεσμα που απορρέει από την τελωνειακή ένωση.

Για βελτίωση της οικονομίας, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ιδιωτικοποίηση των επιχειρήσεων, στην αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής, στην αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος. Προϋποθέσεις που η Ε.Ε. τους παρέχει μέσα από την πολιτική που εφαρμόζει, τις συμφωνίες και συνθήκες που συνάπτει με τις χώρες που συνδέεται.

Επίσης όπως είδαμε η Ε.Ε. έχει ειδικά προγράμματα και ενισχύσεις που παραχωρεί στα μέλη της, στο τομέα της παιδείας. Έτσι και αυτό αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για βελτίωση του επιπέδου των πληθυσμών της Τουρκίας.

Όπως μπορούμε να καταλάβουμε η Δύση αποτελεί μονόδρομο για την Τουρκία, γι' αυτό και η Ε.Ε. και κυρίως η Ελλάδα, αφού οι διαφορές εντείνονται κυρίως σ' αυτά τα δύο μέρη, θα πρέπει να επιβάλλει τις θέσεις της. Δηλαδή να υπάρξει μια ισχυρή υποχρέωση της Τουρκίας να συμπεριφέρεται στην Ελλάδα με βάση το Διεθνές Δίκαιο και τις αρχές της καλής γειτονίας και να αποσπάσει δέσμευση από τους εταίρους της ότι θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την τήρηση των συμφωνιών αυτών.

Εάν εξασφαλισθούν όλες οι παραπάνω προϋποθέσεις και δημιουργηθεί ένα κλίμα σταθερότητας, ασφάλειας και συνεργασίας, τότε οι δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας είναι ιδιαίτερα υψηλές.

Είναι χαρακτηριστικό δείγμα, ότι στις αρχές του 1996 τα αρμόδια στελέχη του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ) αλλά και του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών (ΟΠΕ) διαπίστωσαν ότι η αύξηση των ελληνικών εξαγωγών προς την Τουρκία το 1995 ήταν της τάξης του 97%. Πιο συγκεκριμένα, το 1994 οι ελληνικές εξαγωγές προς την Τουρκία, αντιπροσώπευαν μόλις το 1,5% των συνολικών εξαγωγών και κατέτασσαν τη γειτονική χώρα στην 15η θέση των εξαγωγικών αγορών της Ελλάδας. Με την αλματώδη άνοδο του 1995 η θέση της Τουρκίας έγινε ακόμη πιο σημαντική. Ο παρακάτω πίνακας αναφέρεται στο επίπεδο της οικονομίας της Τουρκίας και στην ανάκαμψη της από το 1989 έως και το 1990.*

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
ΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	63,3	60,3	66,0	70,1	66,1	105,1	86,9	78,6	82,0	70,0	60,0
ΞΕΝΗ ΑΕΠ	0,3	9,3	0,9	6,0	8,0	-5,5	7,0	7,2	5,3	5,3	5,0
ΜΟΣΙΟ ΕΘΟΣ/ΑΕΠ	50,5	39,5	41,4	42,8	41,8	57,6	46,9	46,8	43,0	40,5	39,0
ΜΟΣΙΟ ΔΕΙΜΑ/ΑΕΠ	-5,4	-7,5	-10,2	-10,7	-12,1	-7,9	-5,5	-9,1	-9,1	-8,5	
ΕΧΟΝ ΟΖΥΓΙΟ ΣΕ % ΤΟΥ ΑΕΠ	0,8	-1,7	0,1	-0,6	-3,5	2,3	-1,5	-0,7	-1,3	-1,4	-1,0
ΕΠΙΧΟΡΙΚΟ ΟΖΥΓΙΟ ΣΕ C. S	-4,2	-9,6	-7,3	-8,2	-14,2	-4,2	-13,2	-9,6	-9,5	-9,1	-8,0
ΕΡΓΙΑ	8,6	8,0	7,9	8,0	7,7	8,1	7,5	6,5	6,1	6,0	6,0

Οι εισαγωγές της Ελλάδας από τη Τουρκία καλύπτουν κυρίως τα βιομηχανικά προϊόντα και τα γεωργικά, εξ' αιτίας του φθηνού εργατικού κόστους, ενώ οι εισαγωγές της Τουρκίας από την Ελλάδα αντιπροσωπεύονται κυρίως από καύσιμα και πρώτες ύλες. Η συνεργασία μπορεί να επεκταθεί με τις κατάλληλες προϋποθέσεις και σε άλλους τομείς.

Η Τουρκία έχει ανάγκη από σίδηρο και χάλυβα, εισάγει φθηνά προϊόντα αυτού του είδους από Ουκρανία και Ρωσία και ακριβά προϊόντα από Ολλανδία και Γερμανία. Οι ελληνικές βιομηχανίες θα μπορούσαν να προωθήσουν προϊόντα ενδιάμεσης τιμής και καλής ποιότητας επωφελοόμενες από το μικρό κόστος μεταφοράς. Το ίδιο μπορεί να γίνει και στο τομέα των ακατέργαστων δερμάτων. Η Τουρκία λόγω της συνεχούς συρρίκνωσης της κτηνοτροφίας της, είναι ελλειμματική σε δέρματα. Εισάγει λοιπόν από τρίτες χώρες σε χαμηλές τιμές. Δεδομένου ότι τα ελληνικά δέρματα υπερέχουν σε ποιότητα οι δυνατότητες εξαγωγών τους είναι πολλαπλάσιες όταν προσφέρονται βέβαια σε ανταγωνιστικές τιμές.

Έτσι λοιπόν με την παραπάνω συνοπτική παρουσίαση, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες συνεργασίας και ανάπτυξης των οικονομιών και των δύο χωρών, αρκεί να υπάρξουν εγγυήσεις ειρήνης, σταθερότητας και εδαφικής ακεραιότητας, γιατί οι σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας ' στέκουν' σε μια λεπτή ισορροπία.

*Πηγή ΟΟΣΑ Prespectives και Etudes

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μέσα από αυτή την εργασία, προσπαθήσαμε να αναπτύξουμε την έννοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μερικούς από τους τομείς στους οποίους επεκτείνεται η δράση της. Και λέμε μερικούς τομείς, γιατί το έργο της είναι πολυδιάστατο και φυσικά ανεξάντλητο. Είδαμε ότι μέσα από τα στάδια ολοκλήρωσής της, έγινε μια υπερδύναμη τόσο στο τομέα του εμπορίου, της νομισματικής πολιτικής και της οικονομίας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πολλές φορές, όπως είδαμε, αποτελεί 'σανίδα σωτηρίας' για πολλές χώρες, όπως έγινε με διάφορα κράτη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τη Ρωσία, τη Φιλανδία όπου από το 1990 και μετά με όλες τις αλλαγές που υπέστη ο πολιτικός χώρος (πτώση κομμουνισμού), δέχθηκαν σοβαρά οικονομικά πλήγματα. Οι χώρες αυτές στρέφονται για βοήθεια προς στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί γνωρίζουν πολύ καλά ότι πρόκειται για μια Ευρώπη με κύρος, εξουσία, δύναμη όπου πρωταρχικό ρόλο έχει την ευημερία και την προάσπιση των συμφερόντων των λαών. Ο στόχος της όμως, επεκτείνεται και άλλο και επιδιώκει να γίνει **Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία**, μια παγκόσμια υπερδύναμη.

Για όλους αυτούς τους λόγους χρειάζεται να έχει μια κοινή εξωτερική πολιτική και κοινούς θεσμούς, που να είναι σε θέση να εφαρμόσουν εκτελεστική και νομοθετική εξουσία ομοσπονδιακής φύσης και κοινό στρατεύμα. Κάτω από αυτές τις συνθήκες ο ρόλος της θα ενισχυθεί ακόμη περισσότερο και θα μπορεί να ακούγεται στη διεθνή σκηνή και να παρεμβαίνει ενεργά στις διεθνείς διενέξεις.

Βέβαια, για να γίνουν όλα αυτά κάθε κράτος θα πρέπει να χάσει ένα σοβαρό μέρος από την εθνική κυριαρχία του. Αυτό αποτελεί και το τίμημα για κάθε έθνος που θέλει να γίνει μέλος σε μια πολιτική-στρατιωτική υπερδύναμη και να αυξήσει την εθνική του ασφάλεια.

Η δημιουργία της Ε.Ε. αποτελεί σημείο σταθμό στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ποτέ μέχρι την εμφάνιση του θεσμού αυτού, διάφορα έθνη δεν συνεργάστηκαν τόσο έντονα μεταξύ τους, δεν διαμόρφωσαν τόσες κοινές πολιτικές και ποτέ μέχρι τότε δεν προσέγγισαν οικονομικές καταστάσεις και τρόπους ζωής, τόσο διάφορους.

Είναι σημαντικό ότι θεμελιώδης αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ο ειρηνικός της χαρακτήρας, χωρίς επεκτατικές φιλοδοξίες και η ενίσχυση της παγκόσμιας ευημερίας. Είναι αυτονόητο ότι το έργο της, είναι εξαιρετικά δύσκολο γιατί κάθε κράτος έχει τη δική του ιστορία, το δικό του πολιτισμό, τα δικά του ήθη και έθιμα, τα δικά του συμφέροντα. Είναι δύσκολο λοιπόν, να βρεθούν μέσες λύσεις, συμφέροντες για όλους.

Μέχρι στιγμής η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καταφέρει σε μεγάλο βαθμό να κάνει τη παρουσία της αισθητή στο διεθνές χώρο και εξακολουθεί όπως είδαμε να διευρύνει τους ορίζοντες δράσης της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έγινε ένα πρότυπο κοινωνικής ευημερίας, οικονομικής ολοκλήρωσης και ανάπτυξης.

Με άλλα λόγια το έργο της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα οικοδόμημα το οποίο συνεχώς μεγαλώνει, με την ένταξη και άλλων ευρωπαϊκών κρατών, καθώς και τα μέσα τα οποία χρησιμοποιούνται: κοινοτικές Συνθήκες, συμφωνίες συνεργασίας, πράξεις δικαίου συμβάλλουν για την ανάπτυξη της. Χωρίς αυτό να σημαίνει πως σε όλη τη διαδικασία της οικοδόμησης δεν υπάρχουν προβλήματα, τα οποία όμως μπορούν και ξεπερνιούνται με συζητήσεις, Διασκέψεις και αναζήτηση λύσεων για την πρόσεγγιση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

- **ΕΚΑΧ** : Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα
- **ΕΚΑΕ** ή **ΕΥΡΑΤΟΜ** : Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
- **ΑΚΕ** : χώρες Αφρικής, Καραϊβικής, Ειρηνικού
- **ΚΑΕ** : Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη
- **ΕΚΑ** : Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άμυνας
- **ΕΖΕΣ** : Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
- **ΚΓΠ** : Κοινή Γεωργική Πολιτική
- **ΚΤΔ** : Κοινό Τελωνειακό Δασμολόγιο
- **ΕΝΣ** : Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα
- **ΕΤΑΑ** : Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη
- **ΕΟΧ** : Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
- **GATT** ή **ΓΣΔΕ** : General Agreement on Tariffs and Trade ή Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου
- **ΣΓΠ** : Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων
- **ΠΟΕ** : Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου

- **ΕΤΑ** : Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
- **ΚΕΠΠΑ** : Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας

- **ΔΕΕ** : Δυτικο-Ευρωπαϊκή Ένωση
- **ΟΟΣΑ** : Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
- **ΟΕΟΣ** : Οργανισμός Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας

- **ΟΑΣΕ** : Οργάνωση για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη
- **ΔΑΣΕ** : Διάσκεψη για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη
- **ΔΝΤ** : Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
- **ΕΤΕ** : Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
- **ΣΣΚ** : Συμβούλιο Συνεργασίας του Κόλπου
- **ΠΣΕ** : Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων
- **ΟΠΕ** : Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- ◆ Ν. ΜΟΥΣΗΣ : “ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ” εκδόσεις “Παπαζήσης”
6η έκδοση
- ◆ ΚΑΛΟΥΔΗΣ- ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ : “ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΕΟΚ”
εκδόσεις “Λιβάνης”
- ◆ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ- ΣΟΥΡΑ : “ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ” εκδόσεις “Σταμούλη”
- ◆ Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ : “ ΕΟΚ- ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ” εκδόσεις “Εξάντας”
- ◆ Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ : “ Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ”
εκδόσεις “Κλαπάκης”
- ◆ Β. ΝΟΤΗΣ : “ ΕΚΒΙΟΜΗΧΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΤΟΥΡΚΙΑ”
- ◆ Σ. ΒΑΡΟΥΞΑΚΗΣ : “ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ” εκδόσεις
“Παπαζήσης”
- ◆ ΤΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ : “ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ”
- ◆ Ρ. ΑΡΜΙΤΑΓΕ : “Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ” εκδόσεις “Χελώνα”
- ◆ Σ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ : “ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ” εκδόσεις “Σταμούλης”
- ◆ Τ.Ε. ΦΑΚΙΟΛΑ : “Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η
ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ” εκδόσεις “Παπαζήσης”
- ◆ Θ. ΣΚΟΥΝΤΖΟΣ : “ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ” εκδόσεις “Σταμούλης”

